ATILIM

Kurucusu: İ.Bilen

Yıl 12, sayı 19 (161)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı

1 Ekim 1985

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz !

DEMOKRATİK TÜRKİYE
DAHA GÜÇLÜ TKP !

TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü 4000 kişilik görkemli bir toplantıyla kutlandı

HAYDAR KUTLU: DEMOKRASİNİN EN KARARLI GÜCÜ İŞÇİ SINIFIDIR

Türkiye Komünist Partisi'nin 65. kuruluş yıldönümü Federal Almanya'nın Duisburg kentinde yapılan yığınsal bir toplantıyla yurtdışında da kutlandı. Yaklaşık dörtbin kişinin katıldığı toplantıya Alman Komünist Partisi DKP'nin konuğu olarak Federal Almanya da bulunan TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş da katıldı ve toplantıda bir konuşma yaptı. Toplantıda ayrıca DKP Başkanı Herbert Mies, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, SOL BİRLİK üyesi öteki partilerin delegasyonları bulundular. Herbert Mies yoldaş da toplantıda coşkulu bir konuşma yaptı.

Toplantıya katılanların büyük çoğunluğunu Federal Almanya'da çalışan Türkiyeli işçiler, politik göçmenler oluşturdu. Batı Avrupa'nın öteki ülkelerinden ve çok uzaklardan Avustralya'dan gelen izleyiciler de vardı. Toplantı gece geç saatlere kadar sürdü ve topluca söylenen Enternasyonal'le kapandı.

Kimse engelleyemeyecek

"Türkiye'de demokrasi var mı, yok mu?" İnsan haklarına, insan onuruna biraz olsun saygı duyan herkes bu soruyu artık kesin bir "hayır"la yanıtlıyor. Soru daha da genişletilebilir, "Türkiye'de bugünkü düzen insana yaraşır bir düzen midir" diye de sorulabilir.

İnsan, Darwin'in kanıtladığı gibi, hayvanlar aleminden çıktı. Gelişerek insan oldu. İnsanı hayvanlar aleminden emeği, dili, düşüncesi ayırdı. İnsanlar çalıştıkları, emek harcayıp yarattıkları, emeklerini düşünceleriyle planlayabildikleri, dilleri aracılığıyla birleştirebildikleri için hayvanlıktan çıktılar, hayvandan ayrılıp insan oldular.

İnsanı insan yapan emektir, düşüncedir, dildir. Ya bugünün Türkiye'sinde durum nasıldır?

Emeğin elinden bütün hakları alınmıştır. Emekçi kendini koruyamamaktadır. Emek körleştirilmektedir. Sanayi götürülmekte, üretici teknoloji geliştirilmemektedir. Yaratıcı emeğe değil, yalnızca turiste hizmet edecek garsona, parababasının gönlünü eğlendirecek aşifteye ihtiyaç duyan bir ekonomide, elbette milyonlar işsizliğe mahkum edilecek, asgari ücret fiziksel minimumun bile altına indirilecektir.

Düşünce zincirlenmiştir. Sol düşünce yasaklanmıştır. Aydınlar baskı altındadır. Sol düşünce yasaklanırsa, toplumun beyni felce uğrar. Bilim, sanat, kültür ölüme itilir. Aydınlar ezilirse Ortaçağ'a geri dönülür. Beyni felce uğrayan toplumun bütün organları felç olur, giderek çürür, dağılır. Toplumun eli ayağı tutmaz olur,

Arkası 11. sayfada

Haydar Kutlu yoldaş 65. yıl toplantısında TİP Genel Başkanı Behice Boran ve DKP Başkanı H. Mies yoldaşla birlikte

Haydar Kutlu yoldaş DKP'nin davetlisi olarak FAC'ni ziyaret etti

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş 20 Eylül-2 Ekim 1985 tarihleri arasında Alman Komünist Partisi Başkanı Herbert Mies yoldaşın konuğu olarak Federal Almanya'ya gitti.

Kutlu yoldaş, bu ziyareti sırasında 21 Eylül Cumartesi günü Duisburg'da Rhein-Ruhr Halle'de yapılan TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü toplantısına katıldı, burada bir konuşma yaptı. Alman Komünist Partisi'nin çeşitli örgütlerine ve kurumlarına ziyaretler yapan Haydar Kutlu, bu arada Alman işçi hareketinin tarihi yerlerini, Hamburg'daki Thälmann merkezini, Wuppertal'deki Engels'in evini, Trier'deki Karl Marks'ın evini gezdi.

27.9.85 günü Bonn'da Türkiyeli ve yabancı gazetecilerin katıldığı bir basın toplantısı yapan TKP MK Genel Sekreteri, çeşitli ulusal ve uluslararası konularda soruları yanıtladı.

TKP MK Genel Sekreteri, bu ziyareti sırasında Türkiyeli işçilerle de Köln, Frankfurt, Münih, Hamburg ve Gelsenkirchen'de bir dizi toplantılar, sohbet toplantıları yaptı.

Bu arada TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile Alman Komünist Partisi Başkanı Herbert Mies arasında resmi bir görüşme yapıldı. Bu görüşmede her iki partinin en üst düzey yöneticileri, partilerinin savaşımı üzerinde durdular, dünya barışının korunması için çabalarını daha da yoğunlaştıracaklarını belirttiler, SSCB'nin barış girişimlerini desteklediler. Her iki parti arasındaki Marks, Engels ve Lenin'in ülküleri, proleter enternasyonalizmi temelindeki kardeşçe işbirliği ve dayanışmayı daha da pekiştirmeyi kararlaştırdıklarını açıkladılar ve dünya komünist hareketinin birliğini pekiştirme yolundaki çabalarını yoğunlaştırma kararlılıklarını dile getirdiler.

PARTİMİZİN 65. KURULUŞ YILINDA: DEMOKRATİK TÜRKİYE, DAHA GÜÇLÜ TKP !

GELECEK 10 EYLÜL'LERİ DAHA GÜÇLÜ KUTLAYABİLMEK İÇİN

Parti örgütleri, tek tek komünistler, 65. yıldönümünde, örgütsel çalışmalarını, eksikliklerini gözden geçiriyorlar. Atılım, bu sayısında, yığınlar içindeki çalışmalarını gözden geçiren ve önemli yanlış ve eksikliklerini saptayan iki parti örgütünden gelen mektuplara yer veriyor. TKP, parti politikasını yaşama geçiren, yığınlarla doğrudan bağlı temel örgütlerini eksikliklerini gidermeyi başardıkları oranda daha da güçlenecektir.

Geçmişin ışığında

● Utkucan Barışgüzel /İstanbul

Son bir yıllık bir süre içinde biz de partinin politik hattını kendi somut alanımızda yaşama geçirmeye, MK'nin 4. Plenumunda "Demokratik Türkiye - Daha güçlü TKP!" belgisinde açık ifadesini bulan görevlerimizi yerine getirmeye çalıştık. Birçok olanaksızlığa ve eksiğe karşın, gecemizi gündüzümüze kattık.

Ne var ki, çalışmaların her aşamasında hatalar, eksiklikler, başarısızlıklar da ortaya çıktı. Bunları şöyle sıralayabilirim: Kazanılması için hedeflenen militan sayısına ulaşılmaması; planlanan düzeyde yığın eyleminin gerçekleştirilmemesi; raporların aksatılması; radyonun yazı ve haberle yeterince beslenememesi; ajitasyon-propaganda çalışmalarının adeta tatil edilmesi; ödentilerin düzgün ödenmemesi; gizlilik ve güvenlik ilkelerine aykırı davranışların olması; yığın bağlarının genişletilip güçlendirilmemesi; mevcut ilişkilerin bile korunamaması.

Yaşamda hiçbir şey nedensiz ortaya çıkmaz. Ben, bu durumların öznel nedenleri üzerinde durmak istiyorum.

Birincisi ve en önemlisi, parti politikası yeterince özümsenmiyordu. Elbette parti politikasının bütün yönleri ve teorik temelleriyle kavranması belli bir ideolojik formasyon, deneyim ve dolayısıyla zaman gerektirir. Ama benim anlatmak istediğim, varolan olanaklardan yeterince yararlanmamaktan doğan eksikliklerdir. Şöyle ki, örneğin binbir emekle hazırlanmış, binbir emekle çoğaltıp dağıttığımız MK Plenumu raporları şöyle bir okunduktan sonra ve bir kez de sorumluyla değerlendirildikten sonra bir kenara bırakılıyordu. Aynı şey, radyodan çekip dağıttığımız merkezi yayınlar için de geçerliydi. Bunların yanısıra dünyadaki ve ülkemizdeki güncel gelişmeleri ve partinin politik hattını öğrenip kavramada dolaysız bir araç, eşsiz bir olanak olan radyodan yararlanılmıyordu. Düzenli ya da dikkatli bir dinleme yoktu. Hazırladığımız eğitim programları ise kağıt üzerinde kalıyordu.

Bütün bunların sonucunda ne ajitasyon-propaganda çalışması başarılabiliyor, ne mevcut legal ve yarı-legal olanaklar saptanıp değerlendirilebiliyor, ne de yığınların somut sorunları, istemleri, psikolojileri ortaya çıkartılıp başarılı bir yığın çalışması yapılabiliyordu. Parti politikasının yeterince kavranması için çaba gösterilmemesi, kadrolarda, bir yandan "memur" anlayışının gelişip güçlenmesine, girişkenlik ve yaratıcılığın kaybolmasına, öte yandan da moral bozukluklarına, savulmalara ve geri çekilmelere temel oluyordu.

Çalışmaların tümünün başarısızlığını derinden etkileyen bir diğer neden, gerek örgüt içinde, gerekse yığınlarla ilişkilerde devrimci dostluğun ve savaş arkadaşlığının yeterince diri tutulamaması oldu. Devrimci dostluk üzerine yalnızca konuşmanın yeterli olmadığını, bunun için savaşım içinde herşeyi paylaşmak, arkadaşların her türlü sorunlarıyla yakından ilgilenmek, onlara önyargısız yaklaşmak, anlayışlı davranmak gerektiğini biliyorduk. Biliyorduk, ama, bunun gereklerini yerine getiremedik. Bunun sonucunda ise arkadaşların savaşım coşkusu ve devrimci moralinde zayıflamalar ortaya çıktı.

Gönüllülüğün çalışmalarda derin bir anlam taşıdığını zaman zaman unuttuğumuz oldu. Eleştirilerde ise ilkesellikle sertliği birbirine karıştırdık. Elbette yapılan hataların, başarısızlıkların nedenlerini bulup ortaya çıkartmak, bu konularda sorumluluğu olanları amansızca eleştirmek gerekir. Biz de öyle yaptık. Fakat dikkat merkezimizden sık sık kaçan şey, eleştirinin birşeyi yıkmak için değil, özünde olumlu bir şeyi oluşturmak için yapılması gerektiğiydi. Eleştirinin yanısıra özeleştiriye de ağırlık vererek, bu durumdan kurtulabilirdik.

Bu eksikliklerin giderildiği, yani parti politikasının özümsendiği ve devrimci dostluğun geliştiği durumda, çalışmadaki başarının temel bir koşulu olan gizlilik anlayışının da, devrimci uyanıklığın da, güvenlik önlemlerine uymadaki titizliğin de geliştiğini gördük. Bu, çok önemli. Çünkü biliyoruz ki, tamamen biçimsel ve zorlama önlemlerle örgütün güvenliği kalıcı bir şekilde güvence altına alınamaz. Tersine bu tür bir yaklaşım hiç umulmadık bir anda kadroların polisin eline düşmesine ve yıkıma yol açabilir.

Öte yandan polisin son aylardaki yoğun saldırılarından yara almadığımız halde, birkaç arkadaş bu saldırıların etkisiyle geri çekildi ya da çalışmalardan tümüyle koptu. Bu arkadaşların tümü, ideolojik yönden geliştiremediğimiz ve sıcak ilişkiler kuramadığımız insanlardı. Buradan da görülebilir ki, 5. Kongre Çalışma Raporu'nda vurgulanan polise karşı savaşın aynı zamanda ideolojik -moral savaş olduğu ilkesini bir an bile unutmadan savaşmak

Arkası 11. sayfada

Kardeş komünist partilerinin basın şenlikleri

Eylül ayında Portekiz Komünist Partisi'nin organı *Avante,* Fransız Komünist Partisi organı *L'Hümanité* ve Belçika Komünist Partisi'nin yayın organı *Le Drapeau Rouge*'un basın şenliklerinde Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi düzeyinde temsil edildi. Kurulan standlarda, TKP MK yayın organı *Atılım* ve çeşitli parti yayınları sergilendi. Kardeş partilerle, şenliğe katılanlarla sıcak, candan ilişkiler kuruldu.

Yığınlarla ilişkiden neyi anlamalıyız ?

● Burhan Taş/İstanbul

Yığınlarla ilişkiler ve çeşitli deneyimler üzerinde durmak istiyorum. Geçtiğimiz dönemde örgütümüzde, yığınlar içindeki çalışmalarda uygulanabilecek yöntemleri tartışmış, belirli kararlar almıştık. Çalışma dönemi içinde, bu alanda kimi eksiklerimizi ve yanlışlarımızı saptadık. Daha doğrusu, bu çalışmalar sırasında yığınlardan öğrendik.

Geçtiğimiz dönem, yığın çalışması çerçevesi içinde çeşitli insanlarla ilişkiye geçtik. Ancak bu dönem geride kaldığında yaptığımız değerlendirmede gördük ki, ilişki sayımız son derece azdır. Birçok insanla ilişkimiz kaybolmuştu. Gerçi bu çalışmalardan kadro düzeyinde ve kalıcı arkadaşlar kazanabilmiştik. Ama bu, bizim hedeflediğimiz sonuç değildi. Bunun üzerine yaptığımız çalışmanın sadece adının yığın çalışması olduğu sonucuna vardık. Çünkü biz, ilişki kurar kurmaz, insanların kadro düzeyinde verim göstermesini bekliyor, her devrimci, solcu sempatizanı kadro sayıyor, yığın ilişkisini de bu çerçeveyle sınırlıyorduk. Oysa yığınlarla ilişkiler yalnızca yığınların ileri unsurlarıyla, devrimci, solcu sempatizanlarla ilişkilerle sınırlandırılamaz. Bugün yığınlarla ilişkilerden, en geniş yığınlarla ilişkilerden, en geniş yığınlarla ilişkileri anlamak gerekir.

Bunun için ise, çalışılan alandaki yığınları tanımak gerekir. Çalıştığımız alandaki yığınların güncel sorunları, genel sorunları, somut istemleri nelerdir? Güncel durum üzerine ne düşünüyorlar? Neleri özlüyorlar? Gericiliğin onların üzerindeki etkisi ne durumdadır? İlgi alanları nelerdir? İşte, bu soruları çalışmalarımız açısından yanıtladıktan sonra ikinci aşamaya geçebilirdik. Yani, onlarla ilişkinin nasıl yürümesi gerektiğini, onlara öncülük ve yol göstericilik görevinin en iyi nasıl yerine getirilebileceğini bulup ortaya çıkartmak çalışmalarına. Böyle bir yaklaşım olmadan, yığınların içindeki ileri unsurlara somut görevler vermek, onları parti politikası doğrultusunda yığınlar içinde aktifleştirmek de olanaksızdır.

Yığınların ileri unsurlarıyla ilişkilerin biçimine gelince: Sempatizanlardan daha ilk andan itibaren kadro düzeyinde çalışma beklemek yanlıştır. Onlara, ilk başlarda yapabilecekleri işler vermeliyiz. Onlar, düşüncelerimizde şekillendirdiğimiz gibi olmayabilirler. Sorun, onların bizimle birlikte yürüyebilmesini ve daha geniş yığınları harekete çekebilmelerini sağlamaktır. Ancak o zaman süreç içinde değerli kadrolar olarak yetişebilirler.

Konspirasyon nedeniyle değinemediğimiz sonuçlar dışında, yaptığımız değerlendirmenin özü bu oldu. Önümüzdeki görev, bundan sonra çalışmaları, vardığımız sonuçların ışığında yürütmektir.

GÜNEY AFRİKA'DA KAYNAYAN VOLKAN

● Ahmet ALAN

Güney Afrika kaynıyor. "İnsanlığa karşı suç" (BMÖ 1973 Sözleşmesi) olan ırk ayrımına dayalı Botha rejiminin temelleri sarsılıyor. 25 milyonluk Afrikalı çoğunluk, 4,7 milyonluk beyaz azınlığın ırkçı rejimine karşı görülmemiş bir özveri ve kararlılıkla direniyor. Ne kanlı terör, ne "reform" vaadleri ve ne de sıkıyönetim (20 Temmuz 1985) bu direnişi kıramıyor. Tersine, Pretoria rejimine, ırk ayrımı politikasına karşı savaşım yeni yeni bölgeleri, yeni yeni çevreleri sarıyor. Bu savaşa katılan, omuz veren beyazların aktifliği artarken, rejim içindeki çatlaklar da büyüyor. Birçok patron örgütü bile, halkın savaşımı yöneten Afrika Ulusal Kongresi (ANC) ve Birleşik Demokratik Cephe (UDF) ile diyaloga yöneliyor, bunların birçok istemlerini destekliyor. G. Afrika K.P.MK ülkede devrimci durumun varlığını saptıyor. "African Communist" 1985, S. 2).

1948'de Milliyetçi Parti'nin işbaşına gelmesiyle yerleşen ırkçı rejim tarihinin en derin çıkmazına girmiş bulunuyor. Eskiden genellikle kendiliğinden gelme çıkışlar biçiminde ortaya çıkan direnişleri kısa bir zamanda kana boğan Pretoria yönetimi (1960-Sharpeville, 1976-Soweto vb.), bugün yığınsallık, kararlılık ve örgütlülük bakımından yepyeni bir aşamaya ulaşan direniş karşısında bunalımdan bunalıma sürükleniyor. Rejimin askersel, polisiye, politik ve ideolojik bütün saldırıları, manevraları fiyaskoya uğruyor. Irkçı rejimin 1966'da işgal ettiği Namibya'daki politikası da aynı sona doğru yol alıyor.

Güney Afika'daki bu gelişmeler en az ırkçı azınlık kadar, emperyalistleri, Batılı gerici çevreleri de korkutuyor. Batının kaygısı boşuna değildir. GAC'nın iç savaşın sınırına gelmesi, uluslarötesi dev tekellerin bu ülkedeki yatırımlarını, dev kârlarını tehlikeye sokuyor. Yalnız ABD'nin buradaki yatırımları 3 milyar doları aşıyor. İngiltere'ninkileri bunun da üstünde. Federal Almanya'nın 6 bin şirketi buradan büyük kârlar sağlıyor. GAC ve Namibya'dan emperyalist tekeller son derece değerli madenleri, yok pahasına elde ediyor. Ve bütün bunlar, BM'in Namibya'yla ilgili 1974 kararına, GAC ile ilgili 1978 kararına karşın sürüyor. 1977 Silah Ambargosu kararını emperyalist ölüm tüccarları hâlâ hiçe sayıyor. Pretoria rejiminin işlediği her cinayette, emperyalizmin uğursuz damgası bulunuyor.

Pentagon'un, NATO'nun başlarını korkutan birşey de, stratejik önemdeki deniz yolları üzerindeki denetimin elden gitme tehlikesidir. Gelişmiş kapitalist devletlerle "üçüncü dünya" ülkeleri arasındaki ekonomik çelişkilerin arttığı, gelişmekte olan ülkelerin nüfusunun ve politik aktifliğinin hızla yükseldiği günümüzde, emperyalizm Afrika'nın güneyindeki konumlarını koruyup güçlendirmek için dünya kamuoyuna meydan okuyarak, Pretoria'ya çok yönlü desteğini sürdürüyor. Biçimsel "yaptırımlar" ilan eden Reagan, bu rejimle "yapıcı işbirliğinden" sözediyor, GAC'nde ırk ayrımının aşıldığını bile iddia edebiliyor.

Yeryüzünün dörtbir yanında yükselen Güney Afrika halkıyla dayanışma sesi öylesine gür "ırkçılık politikasına son" istemi öylesine kesinlik kazanıyor ki, emperyalist cephede, burjuvazinin değişik kesimlerinde bu konudaki görüş ayrılıkları açık seçik ortaya çıkmaya başlıyor. Birçok kapitalist ülke Pretoria'ya karşı kısıtlı da olsa yaptırım uygulamasına, en azından protesto, kınama niteliğinde açıklamalar yapmaya gitmek zorunda kalıyor. Bu ülkedeki ırk ayrımının (Apartheid) günümüzde Nazizmin bir biçimi olduğu, buna karşı savaşın sınıfsal ve ideolojik farkları aştığı giderek daha geniş çevrelerce kavranıyor. Türkiye Komünist Partisi, Pretoria'daki rejime sonverilmesini isteyen dünya kamuoyuna katılıyor. Partimizin Genel Sekreteri H. Kutlu yoldaş ile DKP Başkanı H. Mies yoldaşın yaptıkları ortak açıklama'da belirtildiği gibi, Türkiye ve F. Almanya komünistleri Güney Afrika ve Namibya halklarının haklı, özverili savaşını içtenlikle destekliyorlar. Afrika'nın güneyindeki ırkçı, saldırgan, militarist rejime karşı sesini yükseltmek, barışı savunmaktır. İnsan haklarına, insanlık onuruna sahip çıkmaktır.

GÖKYÜZÜNÜ KİM SİLAHLANDIRIYOR ?

● A.YAMAN

12 Mart 1985'de Cenevre'de başlayan Sovyet-Amerikan silahsızlanma görüşmeleri, 19 Eylül'de üçüncü çalışma dönemine girdi. Bu görüşmelerin amacı: Uzayın silahlanmasını önlemek; yeryüzünde nükleer silahlanma yarışını durdurmak, bu alanda indirime gitmek; nükleer silahların giderek ortadan kaldırılması yönünde önlemler saptamak. Uzay silahları, orta menzilli nükleer roketler ve stratejik atom silahlarının bu görüşmelerde birbirleriyle bağlı olarak elealınması konusunda taraflar baştan anlaşmış bulunuyor.

19-20 Kasım günleri SBKP MK Genel Sekreteri M. Gorbaçov ile ABD Devlet Başkanı R. Reagan Cenevre'de biraraya gelecekler. Kuşkusuz, Beyaz Saray'ın tutumu yüzünden son yıllarda ilişkileri bir hayli soğuyan bu iki büyük devletin liderlerinin yapacağı bu görüşme, Cenevre silahsızlanma görüşmelerinin üçüncü dönem çalışmalarına özel bir anlam ve önem kazandırıyor.

Bu iki önemli olay nedeniyle emperyalist propaganda, sağcı çevrelerin basınyayın organları çabalarını özellikle iki iddia üzerinde yoğunlaştırdılar. Bu iddiaların birincisi, ABD'yi uzayı silahlandırma çabalarını hızlandırmaya SSCB'nin "teşvik" ettiği, Pentagon'un bu alanda yalnızca bir "boşluk" doldurmaya çalıştığı iddiası. İkinci iddiaya göre ise, uzayın silahlandırılması tehlikesinden her iki "süper devlet" de aynı ölçüde sorumlu. Iddialar böyle, ama olgular ne diyor? Uzayın silahlandırılmasında başlıca rolü oynayacak uydusavar silahlar (ASAT) konusundaki gelişmelere bakalım:

Uydusavar silahlar

SSCB	ABD
● 15 Mart 1958'de, uzaya ilk uydunun fırlatılmasından birkaç ay sonra, uzayın yalnızca barışçı amaçlarla kullanılması için ilk öneriyi yaptı.	● 50'li yıllarda uydusavar silah geliştirmeye başladı. Bu tür silahı deneyen (1959) ilk ülke oldu. 60'lı yıllarda Pasifik'teki iki adaya karadan fırlatılan 2 uydusavar sistemi yerleştirdi.
● 11 Ağustos 1981'de BM 36. Genel Kuruluna, hangi türden olursa olsun, uzaya silah yerleştirilmesini yasaklayan anlaşma tasarısı sundu.	● ABD Devlet Başkanı R. Reagan Mart 1983'de "Stratejik Savunma Girişimi" (SDI) adı altında "Yıldızlar Savaşı" projesini resmen açıkladı.
● 18 Ağustos 1983'de uzaya silah yerleştirmeme konusunda üzerine tek yanlı yükümlülük aldı. Bir gün sonra da, uzayda güç kullanılmasını ve uzaydan yeryüzüne karşı güce başvurulmasını yasaklayan bir anlaşma tasarısını BMÖ'ne sundu.	● 1984 yılı boyunca havadan atılan uydusavar roketlerle, somut bir hedefi imha etmeden, iki deneme yaptı. Merkezi Uzay Komutanlığı kuruldu. "Yıldızlar Savaşı" projesi için 100 milyar dolarlık kaynak oluşturuldu.
● 17 Ağustos 1985'de "Uzayın silahlandırılmaması koşuluyla, barışçı uzay araştırmaları konusunda uluslararası işbirliği" sorununun BM 40. G. Kurulu'nun gündemine alınmasını önerdi. Bu işbirliğinin ana ilkelerine ilişkin bir belgeyle bir anlaşma tasarısı sundu.	● 13 Eylül 1985'de hava uydusavar roket (uçakla havadan atılan) denemesini, uzaydaki somut bir hedefi (eski bir uyduyu) imha ederek gerçekleştirdi. Böylece, SSCB'nin moratoryum uyguladığı bir konuda, ikinci kuşak uydusavar sistemi de deneyen ilk ülke oldu. Daha 5 deneme yapılacağını açıkladı.

Görüldüğü gibi, uzay silahları, bu arada uydusavar roketler konusunda ABD ilk adımı atmış, SSCB ise bu gelişmeyi önlemek için ardarda somut önerilerde bulunmuş, hatta tek yanlı yükümlülükler üstlenerek, iyi niyetini defalarca kanıtlamıştır. Bu, öteki silah türleri için de aynen geçerlidir. Örneğin, ABD'nin Hiroşima'ya atom bombası atmasının 40. yılında SSCB, 6 Ağustos 1985'den başlayarak herçeşit nükleer denemeleri tek yanlı durdurma kararı almış, ABD'nin de buna uyması durumunda bu yükümlülüğün 1 Ocak 1986'dan sonra da yürürlükte kalacağını açıklamıştır. Washington yönetimi, bu çağrıya olumlu yanıt vermek şöyle dursun, Sovyet hükümetinin bu açıklamasından hemen sonra, Nevada'da yılın onuncu yeraltı atom denemesini yaptı.

Poliste ve cezaevinde cinayetler devam ediyor

Özal ve Bedük yurt ve dünya kamuoyunu akıllarınca aldatmak için bunları söylüyorlar. Ama Mart ayı başından bu yana, emniyet müdürlüklerinde, polis karakollarında ve cezaevlerinde, bizim saptayabildiğimiz kadarıyla 10 yurttaş daha işkenceyle öldürüldü:

Halil Çelik: 15 yaşında, İçel'in Mut ilçesinde bir terzide çalışıyordu. 6 Mart 1985 gecesi polis karakoluna götürüldü. Ertesi sabah babasına, "karakol nezarethanesinde kendisini zincirle asarak intihar ettiği" söylendi. Babasının kaymakamlığa, Cumhuriyet Savcılığına ve sonra da Valiliğe yaptığı başvurular sonuçsuz kaldı.

Necati Eski: Halil Çelik'in arkadaşı. Olay gecesi Mut ilçesi karakolundaydı. Ölüm olayının tek tanığı. Birkaç gün sonra karakolun 50 metre yakınındaki derede ölü bulundu. Polis, "içkili durumda, duvarın üstünden dereye düşerek boğuldu" dedi.

Behzat Baykan: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi. Mart ayı başlarında siyasi polis tarafından gözaltına alındı. İşkencede öldürüldükten sonra gizlice bilinmeyen bir yere gömüldü. Üç hafta sonra ailesine "kaçarken vurulduğu" söylendi. Ailesinin otopsi istemi reddedildiği gibi, mezarı da gösterilmedi.

Adil Can: Metris Cezaevi'nde tutuklu. TİKKO davasından yargılanıyordu. Ağır işkenceler ve kötü yaşam koşulları yüzünden hastalandı. Tedavisi kasıtlı olarak engellendi. Hastaneye kaldırılmasına izin verildiği 15 Nisan 1985 günü yaşamını yitirdi.

Teoman Selman: Bartın Özel Tip Cezaevi'nde hükümlüydü. Kendilerine yemek verilmeyen, ağır işkenceler altındaki "bir deri, bir kemik kalmış" tutuklu ve hükümlülerden biriydi. Tahliyesine çok kısa bir süre kala öldü.

"Bana hep işkenceler ve insan hakları konularını soruyorsunuz ama bunların aslı yoktur." (Başbakan Turgut Özal'ın bir Amerikan gazetesine verdiği demeçten)

"Bazı sanıklar sorgu sırasında kafalarını duvara çarpmak, camdan atlayıp kaçmak veya intihara teşebbüs etmek gibi usullere başvuruyor. Tabii ki, bunların ellerini bağlama ihtiyacı ortaya çıkıyor. Buna işkence denilemez..." (Saffet Arıkan Bedük, Emniyet Genel Müdürü, 15 Eylül 1985 *Tercüman*)

Daha sonra Bartın Özel Tip Cezaevi'ndeki birçok sol görüşlü tutuklu, Gaziantep Cezaevi'ne nakledilirken, ayaklarından zincire vuruldular, kendilerine ekmek ve su dahi verilmedi, tuvalete çıkmalarına izin verilmedi.

Fikri Sönmez: Fatsa eski belediye başkanı. Terzi. Fatsa Dev-Yol davasından Amasya Cezaevi'nde tutukluydu. Bir muhbirin yalan ifadeleri sonucu yeniden sorguya götürüldükten sonra, 4 Mayıs 1985 günü işkenceyle öldürüldü. Tümüyle düzmece olan ölüm raporunda, "kalp krizinden öldüğü" öne sürüldü. Fikri Sönmez'in cesedine otopsi yapılmadığı gibi, cenazesine yakınlarının katılması ve gazetecilerin resim çekmeleri engellendi

Vedat Aldoğan: 23 yaşındaydı. 1979 yılındaki bir olay gerekçe gösterilerek Ankara Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şubesi'ne götürüldü. Siyasi poliste işkenceyle öldürüldükten sonra, "altıncı kattan atlayarak intihar ettiği" öne sürüldü. Vedat Aldoğan'ın babası yaptığı açıklamada, "oğlunun intihar etmesine neden olmadığı gibi, cesette altıncı kattan atlamış birinde meydana gelecek tek iz bile bulunmadığını" belirtti. Olayın araştırılması için yapılan başvuruya savcılığın yanıtı, düzmece ölüm raporunda yazılanların yinelenmesi oldu.

Haydar Öztürk: 29 yaşında bir memur. 29 Mayıs 1985 günü açıklanmayan bir gerekçeyle Ankara Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şubesi'ne götürüldü. İşkence sonucu komaya girmesi üzerine hastaneye kaldırıldı. 9 Haziran 1985 günü kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Siyasi polis, "beşinci kattan atlayarak intihar ettiğini" öne sürerken, siyasi şube başkomiserlerinden Ali Kalkan, "Önemli bir şey değil. Sabuna basıp ayağı kaydı ve düştü, öldü" şeklinde bir açıklama yaptı. Haydar Öztürk'ün ağabeyi Tosun Öztürk'ün olayın soruşturulması için yaptığı başvuru, savcılık tarafından "ölümün yüksekten düşme sonucu meydana geldiğinin anlaşıldığından soruşturmaya gerek bulunmadığı" şeklindeki yanıtıyla geri çevrildi.

Kazım Kara: 23 yaşındaydı. TKEP' e üye olduğu gerekçesiyle Mersin Cezaevi'nde tutukluydu. 7 Haziran günü polis tarafından sorgulamaya götürüldükten sonra fenalaştı. Kazım Kara o günlerde devam eden açlık grevine katılıyordu. Cezaevi doktoru tarafından kendisine verilen ilacı içtikten kısa bir süre sonra öldü. Cezaevi doktorunun ilaç yerine zehirli bir madde verdiği belirlendiği halde, Kazım Kara'nın ailesi tarafından yapılan soruşturma açılması istemi reddedildi.

Halil Yuluk: 41 yaşında. Muğla'nın Fethiye ilçesinde şoförlük yapıyordu. 13 Eylül 1985 gecesi, arabasıyla evine dönerken, "kaza yaptığı" gerekçesiyle karakola götürüldü. Ertesi sabahı, üzerindeki kısa kollu gömlekle kendisini "karakol nezarethanesinin penceresine astığı ve öldüğü" öne sürüldü. Halil Yuluk'un eşi, olayın soruşturulması için Cumhurbaşkanı, Başbakan ve bazı bakanlıklarla Savcılığa başvururken, "kocasının polis tarafından dövülerek öldürüldüğünü, 1,75 boyundaki birinin, 1,35 yüksekliğindeki pencereye kendisini asamayacağını" açıkladı.

Lanetlenen kara yıldönümü: 12 Eylül

12 Eylül askersel darbesi, 5. kara yıldönümünde gerek yurt içinde gerekse yurt dışında çeşitli biçimlerde protesto edildi. Ülkemizde sol güçler gizlilik koşullarında 12 Eylül darbesini lanetleyen bildiriler dağıttılar. "Faşist rejimden demokrasi, barış ve ekmek umut etmemeliyiz. O kendiliğinden çekip gitmeyecek. Onu ancak mücadele ile yıkabiliriz" diyen Sol Birlik'in 12 Eylül Bildirisi'nde, "ülkemiz üzerine çöken beş yıllık karanlığı dağıtmak, aydınlığa çıkmak için Kürt olsun Türk olsun, işçi, köylü, genç, kadın, aydın, yurtsever, barışsever tüm insanlar elele vermek zorundayız" görüşü vurgulandı. Bu arada parlamento dışı yasal muhalefet partileri "askeri müdahalelerin olmadığı bir demokrasi istediklerini" belirterek 12 Eylül'ü protesto ettiler. SODEP Genel Başkanı E.İnönü, "12 Eylül'ü gerçek anlamda değerlendirebilmenin yasalarla sınırlandırılmış olduğuna" dikkati çekerek, "demokrasinin bir daha askeri darbelerin yapılmasını önleyecek biçimde kurulması" gerektiğini belirtti. DYP Genel Başkanı H.Cindoruk ise "12 Eylül'de silahlı kuvvetlerin başta üniversiteleri ve siyasi partileri dışladığını" vurgulayarak askersel darbelere karşı olduklarını açıkladılar.

Öte yandan yurt dışında Sol Birlik ve diğer demokratik, sol güçlerin çeşitli biçimlerde etkili protesto eylemleri oldu. B.Avrupa'nın birçok ülke ve kentinde gerçekleştirilen bu protesto eylemlerinde, 12 Eylül rejiminin kanlı yüzü kanıtlarıyla B.Avrupa kamuoyunun önüne serildi. Bu protesto eylemlerinin ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın dile getirildiği toplantılardan en önemlilerini şöyle sıralayabiliriz:

- İsveç'in başkenti Stockholm'de "İsveç Barış Komitesi" ve "Sol Birlik-İsveç Komitesi"nin ortak girişimiyle 6 Eylül gecesi "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokrasi güçleriyle dayanışma toplantısı" yapıldı. Ayrıca "Sol Birlik-İsveç Komitesi" gece ve sempozyum düzenledi.
- Fransa'nın başkenti Paris'de birçok demokratik örgüt ve sendikanın desteklediği 7 Eylül günü yapılan yürüyüş ve mitinge, ATT, Birlik Yolu, KOMKAR, Fransa Türkiyeli İşçiler Birliği, Gerçek Fransa Dayanışma Komitesi, KKDK, Denge Komal, Ala Rızgari, Partizan Yolu, Kurtuluş Yolu, İşçi Gerçeği, Kurtuluş, Tekoşin, Mayıs, Sosyalist İşçi ve Proleter Dayanışma örgütleri katıldı.
- Avustralya'da Türk Kültür Derneği Şilili antifaşistlerle ortaklaşa bir

Arkası 8. sayfada

Bir ihanet anlaşmasının içyüzü

● Mehmet ERGÜL

Süresi 18 Aralık günü dolacak olan SİA anlaşmasının beş yıl daha uzatılmasına hükümet ve Genelkurmay "peşinen evet" dediler. Şimdi ABD ile pazarlık, yalnızca "hizmetin bedelinin kaç dolar olacağı" üzerine gidiyor. Başkasına hizmetçilik peşinen kabul edilince, bunun bedelinin kaç para olacağını, boynu baştan bükük hizmetçinin değil, onu kullananın belirleyeceği besbellidir. Nitekim ABD Büyükelçisi Hupe, bir çiftlik ağası edasıyla "fazla ses çıkarmayın, sonra bir milyar dolar üste borçlu çıkarsınız" diyor.

Nedir bu SİA anlaşması? Bu anlaşma, topraklarımızdaki 7'si büyük, tam 60 ABD üssünün statüsünü düzenliyor. Bir de Kasım 1982'de imzalanan "Uyum Belgesi" var. Bu belge, yeni kurulan Muş ve Batman üsleriyle, genişletilen dokuz askeri havaalanının statüsünü belirliyor. Cumhurbaşkanı Evren, geçenlerde gazete sahipleriyle yaptığı görüşmede, Muş ve Batman üslerinin "24 ya da 48 saatliğine yabancı birliklere açılabileceğini" söyledi (Milliyet, 8 Ağustos 1985). Bu sözler Amerikan "Çevik Kuvvetleri"nin Basra Körfezi'ne saldırıda topraklarımızı kullanacağının açıkça itirafından başka nedir?

Ayrıca belirtelim ki, "Ortak Savunma Tesisleri" denilen üslerin NATO yükümlülükleri çerçevesinde olduğu savı, kaba bir aldatmacadır. Çünkü üs ya da tesislerin statüsünü belirleyen SİA anlaşması, Brüksel'deki NATO merkeziyle değil, doğrudan Pentagon'la bağlanmıştır. Üslerdeki nükleer silahların düğmesi ise, doğrudan Amerikalı generallerin elindedir.

29 Mart 1980'de imzalanan ve cuntanın başa gelmesinden altı gün sonra, 18 Eylül 1980'de onaylanan SİA anlaşmasının ek maddeleri kamuoyundan gizli tutulmuştur. Anlaşma, iki ülkenin de meclislerinin onayına sunulmamıştır. Buna karşılık, anlaşmanın "yardım" faslı, her yıl tantanalı bir biçimde ABD'de Temsilciler Meclisi'nden Senato'ya, bunların bir komisyonundan ötekine gidip gelmekte, durmadan yeni koşul ve ödünlere bağlanmaktadır. Anlaşmanın meclislerden geçmeyen gizli maddeleri, ülkemiz için yaşamsal bir tehlike, her yıl ABD Kongresi'nin kanatları ve değişik komisyonları arasında şamatayla gidip gelen "yardım" bölümü ise, ABD yönetiminin elinde bir şantaj aracıdır. Bir anlaşmanın maddelerinin meclislerden gizli tutulmasıyla, bunun "yardım" faslının gürültüyle ilan edilmesi arasındaki zıtlık düşündürücü değil midir? Hele ek maddelerinin içeriği konusunda kendisine hiçbir bilgi verilmeyen kamuoyunun her yıl "yardım" faslının en ince ayrıntılarıyla meşgul edilmesinde bir bit yeniği yok mudur?

SİA anlaşması ülkemize ne getiriyor, ne götürüyor?

Bu anlaşma, ülkemize ölümcül bir tehlikeden başka bir şey getirmiyor. Buna karşılık, en başta ulusal egemenlik haklarımız olmak üzere çok şey götürüyor.

SİA anlaşmasıyla topraklarımızda ABD'ye verilen üsler, bu üslerdeki nükleer silahlar, casusluk ve dinleme aygıtları komşularımızı hedef alıyor. En uzun sınır komşumuz Sovyetler Birliği, sosyalist Bulgaristan, ayrıca ABD'nin hoşuna gitmeyen bir dizi Ortadoğu ülkesi, topraklarımızdaki ABD üsleri aracılığıyla tehdit ediliyor ve buralardaki nükleer silahların menzili içine giriyor. Böylece Türkiye, komşularının gözünde topraklarından her an bir Amerikan saldırısı gelebilecek bir güvensizlik unsuru oluyor.

Dahası, binlerce kilometre ötedeki Amerika'nın, "kerameti kendinden menkul şeyh"in dostluğu uğruna,komşularımızla bizim için her bakımdan yararlı ilişkiler kurmamız torpilleniyor, iyi komşuluk ilişkilerinin gelişmesi engelleniyor.

Öte yandan bu üslerdeki silahlar komşularımızı hedef aldıkları için, ülkemizi karşı bir darbenin de hedefi durumuna getiriyor. Eski ABD Genelkurmay Başkanlarından Maxwell Taylor, topraklarımızdaki Amerikan füzelerini "Sovyetler Birliği'nin başına yönelmiş bir tabanca" diye niteliyor. Sen ABD'ye bu izni verirsen, başına tabanca yönelen komşunun olası bir savaş durumunda ilk işi bu tabancayı yok etmek olmayacak mıdır? Üstelik o komşu, ulusal kurtuluş savaşımızdan bu yana hep dostluk ve yardım elini bize uzatmışsa ve sen şimdi bu komşundan aldığın elektrikle ışıtabildiğin yerlerde ona karşı füzeler dikiyorsan, bunun adına ne denir? "Ben size herkesin önünde söz veriyorum. Şunu biliniz ki, ben sağoldukça, Lenin'in, Lenin'in ülkesinin bize yaptığı ve yapmaya devam ettiği yardımları Türkiye unutmayacaktır" diyen Atatürk'ün izinde olduğunuza kim inanır? Amerikalının "Sovyet tehdidi" yalanına sarılıp halkımızı bir barut fıçısı üzerine oturtmak, ABD'nin kışkırtacağı bir çatışma durumunda ülkemizi ilk ağızda nükleer bir mezarlık olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakmak, bile bile ülkeye ihanetten başka nedir?

Üsler karşılığı ABD'nin verdiği sözde "yardım"lara gelince: Birincisi, Türkiye bu üslerin "kamulaştırma, yol, su, elektrik, kanalizasyon, bakım ve onarımı ile iç ve dış güvenlikleri için vergi mükelleflerinden aldığı paralardan oldukça büyük bir tutarı bütçesinden ayırmaktadır" (Haydar Tunçkanat, Cumhuriyet, 20 Ekim 1984). İkincisi, ABD verdiği "yardım"ın bir bölümünü daha o yıl geri almakta, eski kredilerin ana borç ve faiz ödemeleri olarak kaynakta kesmektedir. 1981-85 arasında alınan Amerikan kredileri, kağıt üzerinde 3 milyar 119 milyon dolar olarak gözükmektedir. Gerçekte alınan net para ise, ancak 2 milyar 100 milyon dolardır. Bu da, Amerikan silahlarının satın alınmasına gitmektedir. Dahası önümüzdeki yıllarda vâdesi gelen borçların ana para ve faiz ödemeleri çok daha artacaktır. Üçüncüsü, verilen kredilerin yarısına yakını, piyasa faizinin üstündeki FMS (Foreign Military Sales) denilen dış askeri satışlardır. Nitekim ABD Savunma Bakan Yardımcısı Richard Perle, "yardım"ın nereye gittiğini soran Amerikalı Kongre üyelerine Nisan 1983'te şöyle diyordu: "Merak etmeyin, Türkiye'ye yaptığımız askeri yatırımlar bedava değildir. Bunlar kârlı yatırımlardır. Müttefik ülkelere Amerikan silahlarını satarız. Karşılığını da serbest

Arkası 8. sayfada

Ruhi Su'nun ardından

Türk müziği en büyük ustalarından birini yitirdi. Ruhi Su, 20 Eylül cuma sabahı İstanbul'da 73 yaşındayken dünyaya gözlerini yumdu. O, ünlü ozanımız Nâzım Hikmet'in şiirde tuttuğu yerin müzik alanında en seçkin temsilcisiydi.

Ruhi Su, eşsiz bir ustalıkla geleneksel halk müziğinin çağdaş yorumunu yaptı. Türk müziği onun emeğiyle evrensel boyutlar kazandı.

Yunus Emre'ler, Dadaloğlu, Pir Sultan ve Karacaoğlan'lar onun türkülerinde yüzyılları aşıp yüreğimizin derinliklerine girdiler. Sarıkamış, Çanakkale, Yemen, seferberlik türküleri, ulusal kurtuluş savaşımız, Nâzım Hikmet'in ölümsüz dizeleri, onun sesinde daha bir derinlik kazandı. 1950'lerin barış savaşımı, onun ağzında "Dursun Bebek" le ölümsüzlüğe kavuştu. Ruhi Su, türkülerinde "bu devranın böyle gitmeyeceğini" dile getiriyor, Evren'lerin, Özal'ların yüzüne, tarihin derinliklerinden gelen bir sesle "o senin tekdirin bize abestir" diye haykırıyordu.

Ruhi Su, halkımızın barış, demokrasi sosyalizm için yürüttüğü savaşıma aktif katıldı. Bu uğurda ağır işkencelerden geçti, işinden atıldı. 1952 yılındaki TKP tutuklamalarında beş yıl hapis cezasına mahkûm edildi. Ama zulüm, işkence, baskı ve yasaklar Ruhi Su'yu soylu savaşımından bir an bile alıkoyamadı. Barış Derneği'nin geceleri onun gür sesiyle daha bir anlam kazandı. Aydınlar Dilekçesi'nde onun onurlu imzası vardı.

Kansere yakalanmasına, yurt dışında tedavisi gerekmesine rağmen, rejimin cellatları ona pasaport vermediler. Ama o, son nefesine dek inançlarından bir milim bile gerilemedi. Sağlığında TRT ekranlarını, mikrofonlarını ona yasaklayanlar onun ölüsünden de tedirginliğe kapıldılar. Yaklaşık 10 bin yurtseverin katıldığı cenaze töreninde terör estirmeye kalkıştılar. Ruhi Su'nun cenaze töreni, geniş güçlerin diktatörlük rejimine karşı direnişinin görkemli bir gösterisi oldu.

Gün gelecek, ardında zulüm ve yıkımdan başka bir şey bırakmayan Evren'in, Özal'ın adını bile anan çıkmayacak. Ama Ruhi Su'nun türküleri insanlık varoldukça yaşayacak, onun türküleri milyonların dilinden eksik olmayacak. Son bir türküsünde dediği gibi, diktatörlerin işledikleri bunca cinayetin, çektirdikleri bunca acının hesabı ise, bir gün mutlaka sorulacak.

TKP SAVAŞIP

21 Eylül Cumartesi gecesi Duisburg'un büyük salonlarından birinde coşkulu, bilinçli, yaklaşık dört bin kişinin katıldığı TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü toplantısı, TKP'nin 65. yılı için özel olarak bestelenmiş, 65. yıl türküsü ile başladı. Alman Komünist Partisi DKP'nin evsahipliği yaptığı toplantıda, DKP Duisburg örgütü başkanı kısa bir açış konuşması yaptı. Duisburg örgütü başkanının konuşması "yaşasın uluslararası dayanışma" belgisiyle sık sık kesildi. Konuşmacı böyle bir toplantıya evsahipliği yapmaktan onur duyduklarını ve TKP ile, Türkiyeli demokratlarla dayanışma göstermeye devam edeceklerini belirtti. Haydar Kutlu ve Herbert Mies yoldaşların toplantıya katıldıklarını izleyicilere duyurdu. Daha sonra mikrofonu gecenin sunucusu yoldaşa verdi.

Sunucu yoldaş, toplantıya katılanları gelmiş geçmiş ve süren tüm devrimci mücadelelerde yitirdiğimiz komünistler, ilericiler için Türkiye'de ve dünyada bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm için savaşta şehit düşenler için bir dakikalık saygı duruşuna çağırdı. Coşku bir dakika için yerini derin ve saygılı bir sessizliğe terketti.

Sunucu yoldaşın çağrısıyla DKP Başkanı Herbert Mies yoldaş kürsüye geldi. Herbert Mies yoldaş gür ve sıcak sesiyle yaptığı coşkulu konuşmada DKP ve TKP arasındaki dostluğun kardeşliğin ve savaş yoldaşlığının önemini vurguladı. "Biz," dedi her iki parti için "Lenin'in ülkesinin ve Lenin'in partisinin yolunda yürüyen partileriz". Alman komünistlerinin Türkiyeli komünistlerle Türkiye halkıyla Türklerle ve Kürtlerle diktatörlüğe karşı savaşta sürekli bir dayanışma içinde olduklarını belirtti. Mies yoldaş şöyle dedi: "60 yılın üzerindeki savaşımıyla TKP şunu kanıtladı: Bir komünist partisi yasaklanabilir, ama hiçbir zaman yokedilemez. Bir komünist partisine karalamalar yöneltilebilir, yöneticileri ve üyeleri koğuşturulabilir ve öldürülebilir. Ama sosyalizmin, insanlığın sömürü ve ezgiden kurtarılmasının yüce ülküleri hiçbir zaman yokedilemez". Mies yoldaş, Alman hükümetinin Evren-Özal ikilisine verdikleri desteğe karşı çıktıklarını açıkladı. Emperyalizmin dünya barışını baltalama girişimlerine karşı barış savaşımının önemini özellikle belirtti. Herbert Mies yoldaşın konuşması sürekli alkışlarla dayanışma sloganlarıyla sık sık kesildi.

Herbert Mies yoldaşın konuşmasından sonra kürsüye genel sekreterimiz Haydar Kutlu yoldaş geldi. Kutlu yoldaşı tüm izleyeciler dakikalar süren coşkun alkışlarla ve "Demokratik Türkiye daha güçlü TKP" belgisiyle karşıladılar.

Haydar Kutlu yoldaş gecede konuşurken

Kutlu yoldaş konuşmasında TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü ile ilgili olarak yapılan bu toplantıyı şöyle niteledi: "Çok uzun yıllar sonra partimizin açık ismiyle yapılan ilk toplantısı olması nedeniyle bu toplantı büyük önem taşıyor. Ama halkımızın ülkemizin ve insanlığın geleceği için umutların, inançların ve kavga seslerinin yükseldiği bu coşku dolu toplantımız yalnızca bizim partimizin bir toplantısı değildir. Ülkemizde demokrasi güneşinin parlamasını isteyen özgürlük rüzgarlarının esmesini isteyen, kara, kuru, çorak, ama kendi toprağımızdan zorla ve zorbaca koparılmanın öfkesini yurdundan halkından ailesinden koparılmanın öfkesini duyanların toplantısıdır. Onlara hasreti yüreklerinde duyanların toplantısıdır. Kısaca bu toplantımız birlik, dostluk, dayanışma toplantısıdır".

Kutlu yoldaş toplantıya yalnız komünistlerin, solcuların değil, daha farklı düşüncede olanların da, katıldıklarını belirtti. Kutlu yoldaş daha sonra toplantıya katılan TİP Genel Başkanı Behice Boran'ı ve TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ı, TKSP, TKEP ve KÖİP delegasyonlarını selamladı. Kutlama toplantısına mesaj gönderen SBKP MK'ne ve öteki kardeş komünist partilerine, kişi ve kuruluşlara teşekkür etti.

Kutlu yoldaş konuşmasında Türkiye'de ve dünyada durum üzerinde, ülkemizde demokrasi savaşımında komünistlere ve öteki demokrasi güçlerine düşen görevler üzerinde durdu. Dünya barışı için savaşmanın artan önemine dikkat çekti. ABD emperyalizminin son aylarda Türkiye'yi daha fazla bağımlı kılmak için, savaş kışkırtıcılığından daha çok yedeğine almak için giriştiği tehlikeli adımları saydı. Ülkemizde diktatörlüğün ABD emperyalizmine bu adımlar için uygun ortamı sağlamada büyük işlev gördüğünü belirtti. Kutlu yoldaş şöyle dedi:

"Bugün diktatörlüğe karşı verilen mücadele kritik bir döneme giriyor. Diktatörlüğün demokrasiye dönüş manevrası iflas etti. Gerçekten demokrasi istemediği açığa çıktı. Diğer yandan işbirlikçi oligarşi demokratik muhalefeti yapay sağ ve sol ayrımı ile parçalayıp, sağı rejimle uzlaştırma amacına da en azından şimdilik varamadı. Bu rejime karşı diyaloğun gelişmesini önleyemedi.

"Diktatörlük şimdi ne yapacak? Bu yeni duruma kendini uyduracak mı, yoksa susturmak için yeni saldırılar mı deneyecek? Bunu göreceğiz. Ama açık olan bir şey var. TKP'ye yasadışı sola daha ağır saldırılar yönelterek demokrasi mücadelesinin geleceğinde bizlerin rolünü zayıflatmaya çalışacaktır. Son günlerde bu yönde saldırılar artmıştır. Diktatörlük tüm gücü ile bu rejimin görüntüsü değişse bile faşist dayanaklarını korumak için savaşacaktır.

"Diğer yandan demokratik muhalefet güçleri 'neye karşı birlik' sorusunda anlaşmışlardır. Bu bir başarıdır. Şimdi 'ne için birlik' sorusunun yanıtına geçiliyor. Bu soruya 'Özal gitsin'le sınırlı kalmayan bir yanıt, demokrasi için birlik yanıtının verilmiş olması da sevindiricidir. Ama yeterli değil. Demokratik muhalefet demokrasi istemine daha somut içerik kazandırmak zorundadır. Elbette bu ilk adımdan daha zordur.

"Partimizin ulusal demokrasi programı, gerekse Sol Birlik'in Demokratik Güçbirliği Platformu ne yapılması gerektiğini açık ortaya koymaktadır. Ama tüm demokratik muhalefetin içerikli bir ortak platformda birleşmesi için bizim önerilerimizin aynen benimsenmesini beklemek gerçekçi olmaz. Ne var ki, 12 Eylül'cülere karşı 5 yıl boyunca müca-

GÜÇLENİYOR !

dele içinde ortaya çıkan ve toplumda genel bir destek kazanan somut istemlerin formüle edilmesi ve bir adım daha ilerletilmesi olanaklıdır. Şimdi bu başarılmalıdır. Bunun için tüm demokrasi güçlerinin bir masa etrafında toplanması da zorunlu değildir.

"TKP böyle bir platformun yaratılması için herkesle ortak bir tartışmaya hazırdır."

Kutlu yoldaş konuşmasını şöyle tamamladı: "Partimiz TKP'nin yasadışı tutulan solun, demokrasinin, emekçi halkımızın iş, ekmek, özgürlük mücadelesinin üzerindeki zincir ağırdır. Ama paslıdır, çürüktür. Bu zincirleri darmadağın edeceğimiz günler, güzelim memleketimize mavi tulumuyla gelecek özgürlük günleri çok uzak değildir."

"Bu inanç ve güçle ülke ve ülke dışındaki, zindanlardaki tüm yoldaşları, dostları, hepinizi en ateşli yoldaşlık, kardeşlik duygularımla selamlarım."

Kutlu yoldaşın konuşması boyunca izleyiciler "Demokratik Türkiye, daha güçlü TKP", "TKP savaşıp güçleniyor", "Türk Kürt elele, demokratik Türkiye" belgilerini haykırdılar. Kutlu yoldaş konuşmasını dinmeyen alkışlar, yükselen coşku içinde tamamladı.

Kürt sanatçı Şıvan'ın coşkuyu daha da yükselten türküleri Kürt halkının, Kürdistan'ın dağlarının havasını toplantıya taşıdı. Daha sonra sunucu yoldaş toplantıya gönderilen mesajları izleyicilere duyurdu. Kardeş komünist partilerinden, demokratik kuruluşlardan, ilerici, yurtsever kişi ve kuruluşlardan gelen mesajların yalnızca imzalarının okunması bile dakikalarca sürdü. Mesajların tümü izleyicilerin coşkun alkışlarıyla selamlandı. Özellikle TKP'nin Türkiye örgütlerinden, İstanbul İl Komitesi'nden, İç Anadolu, Ege ve Kürdistan Yöre Komite'lerinden, Proleter İstanbul ve İleri redaksiyonlarından gelen mesajlar izleyiciler tarafından dakikalarca alkışlandı. Sunucu yoldaş, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nden gelen mesajı okudu. Atılım'ın kutlama toplantısı için çıkardığı özel sayıda da yer alan bu mesaj yine dinleyicilerin SBKP ile TKP'nin savaş arkadaşlığını, Türkiye ve Sovyet halkları arasındaki dostluğu simgeleyen belgileri ile karşılandı.

Daha sonra rahatsızlığı nedeniyle toplantıya katılamayan, sıcak bir mesajla toplantıyı selamlayan Profesör Server Tanilli'nin mesajı okundu. Tanilli mesajında geceye katılamadığı için üzüntülerini bildiriyor ve TKP ile dayanışmasını vurguluyordu. Tanilli şöyle diyordu mesajında: "Çağdaş Türkiye'de demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde TKP'nin önemli bir yeri olduğunu belirtmeme gerek yoktur. Bu soylu kavgada en çok acı çeken TKP olmuştur. Çok az partinin geçmişi bu denli acılar, ama bu denli onurlarla doludur. Aziz kurucularından başlayarak adlarını bildiğimiz bilmediğimiz bu kahramanların önünde şu anda en derin saygılarla eğiliyorum". Mesajında Marksist solun Türkiye'yi kurtaracağına inandığını belirten ve TKP'yi girişimlerinde içtenlikle desteklediğini belirten Tanilli'nin mesajı şöyle son buluyor: "Bu anlamlı gecede partinizin en yakın bir dostu olarak size ve sizin kişiliğinizde bütün TKP'lilere en içten başarı dileklerimle beraber selam ve sevgilerimi yolluyorum."

Ülkemizde yaşayan iki halkın Türk ve Kürt halklarının ortak savaşımını sık sık dile getiren belgilerle yükselen coşku ve heyecan sunucu yoldaşın şu sözleriyle zirveye çıktı: "Ve şimdi ve şimdi dostlar, yoldaşlar inanıyoruz ki, aramızda olmayan bütün yoldaşlarımız, Avrupa'da, Türkiye'de aynı heyecan, aynı ateşle TKP'nin marşını bizimle birlikte söylüyorlar". Bu sözleri bir alkış tufanı izledi ve partimizin marşı yükseldi; "Kavga sesleri geliyor köylerden ve şehirlerden..."

Sovyetler Birliği Gürcistan dans ve müzik grubu, gecedeki gösteri sırasında

Toplantının ikinci bölümü Türk ve Kürt sanatçılarının, folklor ekiplerinin ve geceye katılarak dayanışmalarını belirten Şilili sanatçıların ve Sovyetler Birliği Gürcistan müzik ve folklor grubunun katkılarıyla sürdü. Toplantının bu bölümü her türküde, her ezgide ülkemizin anımsandığı, dostluğun kardeşliğin mücadele azminin, kararlığının, dayanışmanın somutlaştığı bir şölen oldu. Sanatçı Sümeyra türkülerinden birini daha

Haydar Kutlu yoldaş H. Mies yoldaşla

birkaç gün önce yitirdiğimiz büyük usta, ülkemizde zorbalığın, halkımıza, TKP'ye, komünistlere, ilericilere yönelttiği saldırılarının hedeflerinden biri olmuş faşist diktatörlüğün yurt dışına çıkışını yasaklayarak bile bile ölüme mahkum ettiği Ruhi Su'ya armağan ediyor, Ruhi Su'dan yumuşak bir sesle "ustam" diye söz ediyordu. Fuat Saka yine Ruhi Su'ya, Ruhi Su'nun Nazım Hikmet'in ölümü üstüne yazdığı ve bestelediği bir ezgiyi okuyordu.

Kürt sanatçı Heval ise Ruhi Su'nun son bestelerinden birini "sabahın sahibi var, sorarlar bir gün sorarlar"ı seslendirerek andı büyük ustayı.

Sümeyra'yı Şili müzik grubu izledi. Daha sonra Fuat Saka, Feqiyê Teyra (Nizamettin Arıç) ve Heval sahneye çıktılar. Onların türkülerini ezgilerini Sovyetler Birliği Gürcistan müzik ve dans grubunun gösterileri izledi. Bu gösteri bir kez daha TKP ile SBKP arasındaki Sovyet ve Türkiye halkları arasındaki dostluğun yükselen alkışlar ve belgilerle ifade edilmesine yol açtı.

Toplantı katılanların hep birlikte söyledikleri Enternasyonal marşı ile sona erdi. Toplantıya katılanlar, TKP üyeleri, sempatizanları gecenin heyecanını coşkusunu demokratik bir Türkiye ve daha güçlü bir TKP yaratmak için savaşlarını artırmada güç kaynağına dönüştürmeye söz verdiler.

Lanetlenen kara yıldönümü: 12 Eylül

Başı sayfa 4'de

toplantı düzenledi.

● Danimarka'da Sol Birlik'i oluşturan örgütler ortak protesto eylemleri yaptılar. Bu arada Danimarka "Sol Birlik", 12 Eylül 1980 darbesinden bu yana geçen 5 yıl içinde faşist rejimin barbarlığını gözler önüne seren bir broşür yayınladı.

● Avusturya'da "Avrupa Dev-Genç Sempatizanları", "DİBAF Viyana Çalışma Grubu", "Avrupa Gerçek-Dayanışma", "İlerici İşçiler" ve "Dev-İşçi Viyana Taraftarları" ortak bir bildiri dağıttılar.

● Yunanistan'da sol güçler ortak toplantılar ve çeşitli etkinlikler gerçekleştirdiler.

● İngiltere'nin başkenti Londra'da Sol Birlik, "Türkiye'de demokrasi ve insan hakları" konulu sempozyum, ayrıca bir gece düzenledi. Eylemlere İngiliz sendikacıları ve milletvekilleri de katıldılar.

● İsviçre'nin Zürih kentinde Sol Birlik, Dev-Yol, Dev-Sol, Kurtuluş, Türkiye Devriminin Yolu örgütleri, İsviçre'de son haftalarda tırmandırılan yabancı düşmanlığına karşı, 12 Eylül'ü protesto mitingini başarıyla gerçekleştirdiler.

Federal Almanya'nın yüzden fazla kentinde Sol Birlik faşist diktatörlüğü protesto eylemleri düzenledi. Son derece yaygın ve örgütlü biçimde gerçekleştirilen bu eylemlerden bazılarını anarsak: 11 Eylül'de Bremen ve Stuttgart'da meşaleli yürüyüş ve açık oturum; 10 Eylül'de Essen'de açık oturum; 12 Eylül'de Düsseldorf, Duisburg, Mainz'da uyarı nöbetleri, Frankfurt, Hamburg, Nürnberg'de meşaleli yürüyüş, Heilbronn'da açık oturum; 13 Eylül'de Köln'de uyarı nöbeti; 14 Eylül'de Bonn ve Münih'de uyarı nöbeti; Frankfurt, Nürnberg, Stuttgart'da dayanışma geceleri, Gelsenkirchen'de açık oturum; 15 Eylül'de Mainz'da dayanışma gecesi.

● Batı Berlin'de Sol Birlik, 10 Eylül'de uyarı nöbeti, 11 Eylül'de basın toplantısı, 12 Eylül'de Türkiye Başkonsolosluğu önünde gösteri ve miting, 13 Eylül'de kültür gösterisi, 14 Eylül'de antifaşist mitingi gerçekleştirdi.

● Köln'de diğer sol güçler, Eylül ayı içinde iki ayrı miting düzenleyerek 12 Eylül darbesini protesto ettiler.

● Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu yönetimi Brüksel'de yaptığı açıklamada, Türkiye'de demokrasiye geçildiği yolundaki görüşlerin gerçekleri yansıtmadığını belirterek, Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleriyle dayanışmasını dile getirdi.

● Bonn'da düzenlenen "Türkiye'de insan hakları ve demokrasi" konulu basın toplantısına katılan Alman Sendikalar Birliği (DGB) eski başkanlarından ve Avrupa Parlamentosu üyesi Heinz Oscar Vetter, Türkiye'de demokrasiye geçilmediğini vurgulayarak, politik genel affı, askeri mahkemelerdeki davaların son bulmasını, ölüm cezalarının durdurulmasını, DİSK davasına son verilmesini, sendikal hak ve özgürlükler üzerindeki kısıtlamaların kaldırılmasını istedi. Federal Almanya'daki "Temel Haklar ve Demokrasi Kurumu"nun düzenlediği Bonn'daki basın toplantısında, Strasbourg Üniversitesi öğretim üyesi Profesör Server Tanilli bir konuşma yaptı, 12 Eylül anayasasının çağdaş hukuk devletiyle ilkeleriyle çelişen, özgürlükleri kısıtlayan bir anayasa olduğunu belirtti.

● Alman Sendikalar Birliği DGB Başkanlık Divanı, 12 Eylül darbesinin 5. yılı nedeniyle yayınladığı bildiride sendikacılar üzerindeki baskıları ve insan haklarını ayaklar altına alan uygulamaları protesto etti.

● Kıbrıs sendikal örgütü PEO, 12 Eylül'ün yıldönümü nedeniyle Türkiye halkıyla bir dayanışma mesajı yayınladı.

IMF'siz bir ekonominin ölçütleri

Başı sayfa 12'de

pılması gerektiği konusunda da sağlam fikirlerimiz var. Bizim ölçülerimiz Özal hükümetinin sözcülerinin demagojilerine benzemez. Somut ölçülerdir. Örneğin şimdi IMF ile artık anlaşma yapılmayacağını, IMF'nin denetimine gerek kalmadığını söyleyenlere halkımız şöyle soruyor. "Yoksa bu sözleriniz, emperyalistlerin beş yıllık denemeden sonra artık size tam güven duydukları anlamına mı geliyor? Sizin haciz memurluğunu hakkıyla yaptığınızın, halkınıza ülkenize karşı ihanette başarılı olduğumuzun kanıtı mı bu?"

Gerçekten de Özal hükümetinin "artık IMF'siz de olur" türünden sözleri, polis yasası çıktıktan sonra "artık sıkıyönetimsiz de olur" demelerinden hiç de farklı değildir. Ama biz ekonomimizin, ülkemizin emperyalistlerin, IMF'lerin elinden kurtulup kurtulmadığını kendi ölçülerimize bakarak değerlendirelim. Soru bir: İşçilerin köylülerin memurların reel gelirleri, ücretleri, maaşları enflasyon karşısında korunabiliyor mu artık? Yanıt: Kesinlikle hayır! Bu yıl da enflasyonla IMF reçetelerine göre "mücadele ediliyor" ve enflasyon yüzde 50'lerin üzerinde seyrediyor. Asgari ücret ise bu yıl yalnızca net olarak 12 bin lira artırıldı. Asgari ücretteki bu "artış" daha ilan edildiği gün, ilan edilen başka şeyler, örneğin zamlar yüzünden, örneğin IMF heyeti Ankara'da diye birdenbire 600 liraya doğru tırmanmaya başlayan dolar yüzünden eksiye dönüverdi. Başka bir soru: Ulusal sanayinin korunması için önlemler mi alınmaya başladı? Yanıt: Hayır, ne münasebet! KİT'leri emperyalistlere devretme hazırlıklarının yanısıra, şimdi hükümet Güneydoğu Anadolu projesi ile bir süre sonra ekime, dikime elverişli hale geleceği umulan Harran Ovası'nı emperyalistlere, uluslararası tekellere pazarlamanın yollarını arıyor. Açıkça söylüyorlar: "Mümkün olsa satardık, bu mümkün değil, ama 99 yıllığına kiralayabiliriz."

Bir kaç sağlam ölçü daha verelim. Devletin ekonomiye müdahalesi mali alanın ne kadar dışına çıkıyor? Holdinglerin teşvik edilmesinden vaz mı geçildi? Türkiye'nin üretiminin dış pazar ihtiyaçlarına göre ayarlanması durduruldu mu? Üretimi artırıcı önlemler alınmaya, yatırımlar hızlandırılmaya mı başlandı. Dünya Bankası'nın dayattığı beş yıllık plan değiştirildi mi? Dış borçların ödenmesi konusunda bir değişiklik var mı? Örneğin bu borçların ödenmesi ile halkın yaşam düzeyinin iyileştirilmesi karşı karşıya konup, "öncelik halkın yaşam düzeyinin iyileştirilmesi olacaktır" deniyor mu?

Türkiye halkı, Özal hükümetinin "artık IMF'siz yürüyoruz" sözlerine karşı, bir cebindeki gittikçe küçülen, değerini yitiren paraya, bir gittikçe etiketlere sığmayan fiyatlara bakıyor ve şöyle diyor: "Siz IMF'siz yüzünüzü yıkamaya bile gidemezsiniz. Ama biz sizden kısa bir sürede kurtularak, IMF'siz bir Türkiye'nin nasıl olacağını göstermek için sabırsızlanıyoruz. Sizi erkten uzaklaştırıp, elinizi kolunuzu bağlamadan, ülkemizi emperyalizmin, IMF'lerin elinden kurtaramayacağımızı çok iyi biliyoruz. Siz IMF'siz yapamazsınız, ama biz sizsiz ve IMF'siz bir Türkiye'nin daha güzel ve mutlu olacağına inanıyoruz.

Bu amacımıza ulaşacağımızdan da hiç bir kuşku duymuyoruz."

Bir ihanet anlaşmasının içyüzü

Başı sayfa 5'de

piyasa faiziyle alırız. Türkiye'ye verdiğimiz para garantilidir ve serbest piyasa faiziyledir. Malın yedek parçası, servisi, bakım ve onarım gelirleri ise cabası". Dördüncüsü, onların savaş uçaklarının fiyatları on yılda on kat artarken, bizim dışsatım ürünlerimizin fiyatının durmadan düşmesi, "yardım"ın değil, soygunun açık kanıtı değil midir? Şimdi F-16 projesiyle, "offset" (karşılık) anlaşmalarıyla başta stratejik madenlerimiz olmak üzere, tarım ürünlerimiz ve nerdeyse tüm ülke ekonomisi ABD'nin talanına açılmaktadır.

Bütün bunlardan sonra, SİA adlı bu kölelik anlaşmasına "peşinen evet" demek, bu anlaşmanın altına Türkiye adına imza atanların elini yakmayacak mıdır?

ATILIM
Kurucusu: İ.Bilen
YURTDIŞI EKİ
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 1 Ekim 1985

Ne kadar verirsin ?

● Mehmet YILDIZ

Ortak Pazar'la 1963 yılında yapılan ortaklık anlaşmasına göre Türkiyeli işçilerin 1 Aralık 1985'ten itibaren AET ülkelerinde serbest dolaşım hakkına sahip olmaları gerekiyor. Bu, işçilerin istedikleri ülkelerde serbestçe iş arama hakkına, çalışma ve oturma izni alma hakkına kavuşmaları demek.

Çalışabilir nüfusunun % 20'si işsiz olan Türkiye gibi bir ülke için işsizlik, köklü önlemler gerektiren dev bir sorundur. Şimdiye kadar hiçbir hükümet böylesi önlemler almaya yanaşmadı. Bunun için 2 milyondan fazla yurttaşımız el kapılarında, her türlü aşağılanmayı göze alarak, eşit işe eşit ücret alamamak başta olmak üzere çok sayıda temel haklarından yoksun olarak çalışıyorlar. Birçok işçi kaçak olarak, en kötü koşullarda çalışmaya boyun eğmek zorunda kalıyor. Türkiyeli işçiler işten atılma, çalışma ve oturma iznini kaybetme tehlikesi karşısında sürekli bir tedirginlik içinde yaşıyorlar. Serbest dolaşım hakkı işçinin başında asılı duran bu tehlikeleri bir ölçüde önlemesi, işçinin sömürüye karşı daha cesurca direnmesini sağlaması açısından önemli, yürürlüğe girmesi beklenen bir hak. Ne ki, kendi kârlarından fedakarlık etmek istemeyen Batı Avrupa tekellerinin sözcüsü hükümetler, AET'deki işsizliği öne sürerek bu hakkın yürürlüğe girmesini önlemek istiyorlar.

Buna karşılık Özal hükümeti ne yapıyor? Özal hükümeti hiçbir karşı koyuşta bulunmadan, yurttaşlarına serbest dolaşım hakkının verilmemesini kabul ediyor. Hakkın yürürlüğe girmemesine karşı çıkmıyor. Yalnızca para istiyor! Serbest dolaşım hakkını, kazanılmış hakkı satılığa çıkarıyor. Satışın pazarlığı geçtiğimiz ay Özal-Kohl görüşmesinde yapıldı. İşçilerimizin 1,8 milyon gibi önemli bir bölümünün çalıştığı F. Almanya'nın başbakanı Helmut Kohl, serbest dolaşım hakkından vazgeçilmesini istiyor. Kurnaz tüccar, Türkiye başbakanı Turgut Özal hemen soruyor: "Ne kadar verirsin?"

Bu pazarlığın sonucu H. Kohl'ün basında yer alan "Türkiyeye yaptığım gezi amacına ulaştı" sözleriyle ve 300 milyon Mark'a işi bağladığının Stern dergisinde yer almasıyla açıklanmış oldu. Özal yıllardır alınterleri satılan işçilerimizin bu defa haklarını satıyor. "Askeri yardımı artırın, konut kredisi olarak verilen markların Türkiye'de kullanılmasına izin verin, AET'de bizi destekleyin, Avrupa kamuoyuna bizim demokrasiye geçtiğimiz yalanını yayın, sonra bu işi olmuş bilin" diyor. Kapitalist Avrupa ülkeleri en önemli ihraç malımız olan tekstil ürünlerine ambargo koyarken, iş bulamayan, çalışmak isteyen Türkiye'li işçiye kapılarını kaparken Özal kapitalist tekellere ülkemizin kapılarını ardına kadar açıyor. "Buyrun, ucuz iş gücümüzü sömürün, kârınıza kâr katın" diyor.

Evet, üç-beş kuruşluk döviz için işçilerimizin hakları satılıyor. Oysa yıllardır uygulanan bu politika, yani, döviz için, eski model birkaç tank, uçak için halkın ulusal çıkarlarını feda etme, ülke topraklarını nükleer silahlara açma, dış politikada emperyalizmin emrine girme politikası ülkeye hiçbir yarar sağlamıyor. Bunca ödün karşılığında alınan paralar eski borçların ve faizlerin karşılığı olarak geri dönüyor. Örneğin son 5 yılda Amerikan emperyalizminden alınan toplam 3 milyar 631 milyon doların yalnızca 512 milyon doları yardımdır. Geri kalan yüksek faizlerle geri ödenecek kredidir. Zaten bunun tam 1 milyar doları eski borçların ve faizlerinin karşılığı olarak daha baştan kesilmiş Amerika'da kalmıştır. Sonuç olarak 5 yılda ABD'den aldıkları net para yalnızca 2 milyar 600 milyon dolardır. Oysa yurt dışında çalışan işçilerimizin bu 5 yılda ülkemize gönderdiği toplam döviz miktarı tam 10 milyar dolardır. Yani Amerika'dan sayısız ödün karşılığında alınan paranın tam 4 katı.

Özal hükümeti için ülkemize 5 yılda 10 milyar dolar döviz gönderen işçilerin 10 kuruşluk değeri bile yoktur. İşte kapitalist AET ülkeleri ülkemizin başına çöreklenmiş bu faşist yönetimin işçiye biçtiği bu değeri çok iyi biliyorlar. Bildikleri için de başka bir ülkeye teklif bile edemeyecekleri ödünleri Türk hükümetinden büyük bir rahatlıkla istiyorlar ve alıyorlar. Türkiye-AET ortaklık anlaşmasının bu Türkiye için tek olumlu maddesini ortadan kaldırmak için dövizin ucunu göstermeleri yetiyor. Tüccarların karşılığı belli: "Ne kadar verirsiniz?"

Bu açık, çirkin pazarlık Evren-Özal diktatörlüğünün halk düşmanı, işçi-emekçi düşmanı yüzünü bir kez daha gözler önüne sermiyor mu?

Partimizi maddi açıdan da güçlendirmek için daha çok çaba !

Kerim Çiftçi DM	200	Melih İnce	1000
Arap Veyso	200	Reyhan Çalışkan	50
Şevket Çelik	200	Huriye Anaç	20
İşıl Çelik	100	Meryem Karakız	100
Osman Acar	500	Sevgi Soydan	350
Mehmet Gül	120	Salih Sarıtaş SFr.	500
Barış Emekçi	50	Nuri Akkaya	50
İlkay Çakır	50	Cevat Öz	150
Alman dostlar	280	Nevzat Oflu	100
Hülya Tabak	100	Ali Eren	100
Sabiha Yılmaz	100	Niyazi Coşkuner	500
Yunus Karahan	200	Ferhat Akansel	50
Hacı Karahasan	200	Hüsnü Baştuğ	800
Erol Candan	600	Erden Kara	500
Kemal Samandağlı	200	Ercüment Tan	500
Ahmet Güzelgün	150	Sempatizanlar	110
Sami Ağrılı	71	Nadir Demirtaş	500
B. Deniz	50	Sezgin Bora	400
Güzelizmir	100	Ali Osman Ertekin	500
Haydar Sarıyar	60	Dilaver Efendioğlu	75
Recep Boyacı	50	Emrah Balaban	75
Ali Uslu	50	Deniz Gönlübol	250
Hasan Yücel	50	İsmet Akartuna	100
Mustafa Uçar	50	Bülent Aydın	30
Hayrullah Uzun	20	Melih Cansever	50
Bir grup ilerici işçi	380	Canan İstanbullu	50
Cemil İl	170	Hasan Can	20
Ali Durmuş	90	Cafer Soylu	100
Kaya Koca	120	Nizamettin Dayı	100
Şerif Doğru	30	Cuma Uyar	100
Salim Başoğlu	100	Ökkeş Saruhan	200
Ömer Onat	500	Ali Sönmez	50
Hayri Uzun	500	J. Müller	150
Sami Toprak	100	Necati Tekin	40
Mesut Ören	80	Demir Ateş	400
Ahmet Darl	20	Barış Dağdelen	1000

ABD dünyamızı barut fıçısına çeviriyor

● Nihal AKIN

V. İ. Lenin emperyalizmin yapısını analiz ederken şöyle diyor: "Emperyalistler kendi kârları için, dünya üzerinde hegemonya kurmak için en vahşi, tüyler ürpertici yöntemlere başvurdular ve başvuracaklardır."

Eylül ayının ortasında ABD yönetiminin onayıyla Amerikan Savunma Bakanlığı Pentagon bir tür ilk vuruş silahı olan iki bölümlü kimyasal silahların üretimine başladı. Kimyasal silahlar nükleer silahlardan sonra en korkunç yığınsal kırım silahlarıdır. İki bölümlü kimyasal silahlar tek başına zehirli olmayan, kokusuz ve renksiz iki ayrı gazı birbirine değmeden içinde taşıyan bombalardır. Bomba hedefe atıldığı zaman iki kimyasal madde patlamadan sonra karışmakta ve son derece zehirli bir gaz oluşmaktadır. Bu zehirli gaz Nötron bombası gibi tüm canlıları yoketmektedir. Bunun bir kilogramı bir milyon insanı yokedebilecek güçtedir.

ABD'nin ürettiği kimyasal mermi, mayın ve bombaların büyük bir kısmı insan nüfusunun en yoğun yaşadığı Batı Avrupa'da bulunmaktadır. Bu silahların büyük çoğunluğu Federal Almanya topraklarına depolanmaktadır. Kimyasal silahlar ayrıca ABD'nin İngiltere ve İtalya'daki üslerinde, Atlantik Okyanusu ve Akdeniz'deki uçak gemilerinde bulunmaktadır. Amerikan Savunma Bakan Yardımcısı Richard Perle'ün 17 Şubat 1984 günü Ankara'da yapılan Türk-Amerikan Ortak Savunma Grubu toplantısından sonra açıkladığı gibi Pentagon bu silahları ayrıca Türkiye'de bulunan üslerinde de depolamak istiyor.

Geçtiğimiz ay sosyalist ülkeler, Avrupa'da kimyasal silahlardan arındırılmış bir bölge oluşturulmasını gerçekleştirmek için yeni bir barış önerisi getirdiler.

Demokratik Alman Cumhuriyeti Devlet Başkanı Erich Honecker ve Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti Başbakanı Lübomir Strugal, Federal Başbakan Helmut Kohl'e birer mektup göndererek, kendi ülkelerinin topraklarını Orta Avrupa'da, kimyasal silahlardan arındırılmış bir bölge oluşturulması için gerekli önlemlere açmaya hazır olduklarını duyurdular. Federal Almanya Cumhuriyeti'nin de buna katılması halinde barış ve güvenlik davasına güç katacak önemli bir adımın atılabileceğini kaydettiler. Sovyetler Birliği bu öneriyi içtenlikle desteklediğini açıkladı. Eğer Amerika Birleşik Devletleri de aynı yönde karar alırsa, Sovyetler Birliği'nin Orta Avrupa'da oluşturulacak kimyasal silahsız bölgenin statüsüne uyulması konusunda garantörlük yapmaya hazır olduğunu açıkladı.

Eğer bu bölgede varolan kimyasal silah depoları yokedilirse, bundan böyle tek bir kimyasal silah yerleştirilmezse, bu örnek öteki Avrupa ülkeleri tarafından da izlenirse, tüm Avrupa kıtasının kimyasal silahlardan arındırılmış bir bölgeye dönüştü-

→

Yeni Atılım okurları kazanalım

Ayşegül Sır/FAC

Parti merkez organı Atılım'ın dağıtımı, okunması, okutulması, bütün bunlar Batı Avrupa'da ülkemizden çok daha kolay ortamda yapılan çalışmalar. Ancak açık ki bu çalışmalar, olanaklarımızın, ilişkilerimizin yaygınlığı ve derinliği düzeyinde değil. Şunu kendi deneyimimizden biliyoruz. Ülkemizdeyken düzenli olmasa da, gecikmelerle olsa da, Atılım'ı daima bulduk, okuduk. Öyle oluyordu ki, arkadaşlarımız açlığa katlanıp binlerce lira yol parası ödeyerek, sadece ve sadece Atılım'ı okuyabilmek için, onlarca saatlik yolculuklar yapıyorlardı. Onların sadece yolculuğu, yo! parasını göze aldığı sanılmasın. Hayır, işkenceyi, hücreyi, ölümü göze alıyorlardı. Bunları bilelim, unutmayalım. Atılım'ı daha fazla göçmen işçiye, gence, kadına, Türkiyeliye ulaştırmak, Atılım'la maddi dayanışmayı daha da yükseltmek için çabalarımızı kat kat artıralım.

TKP'nin 65. yılında, tek tek her Atılım okuyucusunun hedefi bir ve daha fazla yeni Atılım okuyucusu kazandırmak olsun.

Her saldırıyı anında etkisizleştirmek gerek

Münevver Bilir/FAC

İşletmenin bağlı bulunduğum bölümünde, yerli-yabancı işçiler arasında Türkiyeliler sayıca fazla. Arkadaşlık ilişkileri de iyi. Bir kaç istisna dışında herkes sendikada örgütlü. Yok denecek sayıda ayrıcalıklı yerli işçi var. Türkiyelilerden sonra sayıca en çok olan Vietnamlı işçiler, sendikaya karşı oldukları gibi, tutum ve davranışlarıyla arkadaşlar arasındaki iyi ilişkileri bozmak için özel çaba harcıyorlar.

Bu bölünmüşlük patronun işine geliyor. Ama o da amacına tam ulaşamadığının farkında. Onun asıl amacı ise, sendikada örgütlü olan, ama örgütlü olmanın zorunluluğunu ancak işyerinin güncel sorunları temelinde, kendi öz deneyimleri ile yavaş yavaş kavramaya başlayan işçileri bölmektir. Bunun için de tek tek ele alındığında fazla da önemli görülmeyebilecek girişimlerde bulunuyor.

Bizim bölümde kurnazca uygulanan kimi denemelerden örnek vermek istiyorum: Kimilerinin arasına 0,5 pfeniklik zamla girmeye çalışıyor. Kimilerine Almanca bilmiyorsun diye baskı uyguluyor. En son olarak da, benim çalışmadığım bir dönemde yeni işçi olan bir arkadaşın, yasak olduğunu bilmediği için, işyerinden tutarı 5 DM'ı bulmayan bir yurtdışı telefon konuşmasını çarpıtmaya kalkışmış. Arkadaşımızın bu davranışını sahtekarlık olarak niteleyerek, karalamaya çalışmış. Bunda belirli ölçüde de başarıya ulaşmış. Diğer arkadaşlar da "Türklerin adı kirlendi" duygusallığına kapılarak bu arkadaşa karşı tutum almışlar.

Ben de işin özünde yatan gerçeği arkadaşlara anlatmaya çalıştım. Esas sahtekar ve hırsızın kim olduğunu gizlemek, bizden daha çok çalmak için bu tür oyunlara başvurduğunu anlattım.

Arkadaşlar sonunda gerçekten patronun oyununa gelerek, yanlış düşüncelere kapıldıklarını, kendilerinin hataya düştüklerini anladılar.

En küçük de olsa, işçileri birbirine düşürme, bölme girişimini zaman geçirmeden etkisizleştirmek, patronların içyüzünü bıkmadan, usanmadan açıklamak gerekiyor.

Biz de bir grup kurmalıyız

T.Tuna/Hollanda

Biz de bulunduğumuz bölgede partinin afişlemesini 9 Eylül'de yaptık. Karınca kararınca, üzerimize düşeni yerine getirmeye çalıştık. Ne çok, ne de az.

Atılım'ı okurken sık sık sempatizanların mektuplarına dikkat ediyorum. Kendi aralarında gruplar oluşturmuşlar. Yapacakları çalışmaları birlikte belirliyorlar, değerlendiriyorlar. Bu gerçekten çok olumlu bir girişim. Düşündüm, böyle bir grup bulunduğum bölgede de olabilir dedim. Ve bir buçuk yıl önce bana Atılım'a mektup yazma konusunda yol gösteren arkadaşa konuyu açtım. Kendisiyle baş başa oturup konuştuk. Konuyu görüşmeye devam edeceğiz.

Böyle bir grup oluştuğu zaman daha sağlıklı çalışırız kanısındayım. Ve bu grubu oluşturmakta kararlıyım. İster iki kişi olalım, isterse daha çok. Dönüp de arkaya baktığımda geçen zamana acıyorum. Kollektif çalışmaktan başka yol yoktur. Bunu kısa deneyimimle gördüm.

Sefaretin desteğinde

A.Aksoy/İngiltere

İngiltere'de, öteki Avrupa ülkeleriyle karşılaştırıldığında az sayıda Kıbrıslı ve Türkiyeli göçmen işçi var. Ama bu kesimin İngiltere demokratik kamuoyunun, Türkiye'de ve Kıbrıs'ta olup bitenlerden haberdar edilmesi ve dayanışmalarının sağlanması için yürüttüğü etkin çalışmalar, Türk sefaretindekileri ve gericileri rahatsız ediyor. Şimdi Sefaratin desteğinde Kıbrıslı ve Türk gericiler ortaklaşa, orta dalgadan yayın yapan bir radyo istasyonu kurdular. Bir kiliseden bozma binada kurdukları camiyi, radyo yayın merkezi olarak kullanıyor, gerici düşüncelerini yaymak için zemin oluşturmaya çalışıyorlar.

İşyerinde yerli-yabancı işçilerin birliği zorunludur

M.B./FAC

Çalıştığım işletmede sendika temsilciliği ve aynı zamanda da işçi temsilciliği yedek üyesiyim. Asil üyelerden birisi gelmediği zaman toplantılara çağrılıyorum. Gördüğüm, asil üyeler içerisinde yeralan yabancı arkadaşlar olağan toplantılara sağlıklı, düzenli bir şekilde katılamıyorlar. Nedeni ise: a) Bulundukları bölümden sorumlu olmaları b) Vardiyalı çalışma zorunlukları.

Özellikle vardiyalı çalışma zorunluğu arkadaşların çalışmalarını çoğu zaman etkiliyor, bir toplantıda olmayan arkadaş, öbür toplantıda yeterince bilgi sahibi olamıyor.

İşçi temsilciliğinden yabancı bir arkadaş devamlı sabah vardiyasında çalışmak istedi. Fakat patron buna razı olamayacağını, kendisine ikinci vardiyada çok ihtiyacı olduğunu belirtti. Daha sonra konu işçi temsilciliğinde konuşuldu. Patron diretlikçe diretiyor konu bir türlü sonuca ulaştırılamıyordu.

İşçi temsilciliğinde "bağımsız" lardan insanlar da var ve bunlar işçi sendikasına kes ikle karşılar. Onu baltalamaya çalışıyorlar. Kısacası patronun savunucusudurlar, patronun emri altında, onun adına faaliyet yürütürler.

Şayet yukarda belirttiğim sorun bunlardan birinin başına gelseydi, patron el altından sorunu hemencecik çözer ve adamı istediği işe yerleştirirdi.

İşletmede çalışan işçilerin çoğunluğu yabancı olduğu için, patron yabancı olup hele bir de işçi temsilciliğinde ise diğer Almanlardan çok o yabancıdan korkuyor. Her işletmede, işyerinde aktif sendikal savaşım vermek, temsilcilerimize sahip çıkmak, yerli yabancı dostluğu için çalışmak zorunludur.

ABD dünyamızı barut fıçısına çeviriyor

→

rülmesi yolu açılmış olacaktır. Bu da tüm dünya için her türlü yığınsal kırım silahlarının yasaklanması yönünde etkili bir örnek oluşturacaktır.

Şimdi DAC ile Çekoslovakya'nın görüşmelere başlamak için yaptıkları somut öneriler Bonn hükümetinin masasının üzerinde. Federal Almanya'da Sosyal Demokrat Parti'nin yaptığı bir kamuoyu yoklamasına göre, Alman halkının çoğunluğu bu öneriyi desteklemektedir. Şimdi Kohl hükümeti halkının yanında mı yer alacaktır, yoksa Amerika'nın mı? Çok açık ki, sözkonusu üç ülkenin kimyasal silahlar konusunda anlaşmaya varmaları, Avrupa'da karşılıklı güven ortamının yaratılmasına katkı olacaktır.

Amerikan militaristleri dünyada çok sayıda askersel amaçlı zehirli madde depolamış bulunuyor. Pentagon ek olarak uzun erimli yeni bir kimyasal silahlanma programı hazırladı. Bu program beş yılda 10 milyar dolara malolacaktır. ABD kimyasal silahları Kore, daha sonra Vietnam, Laos ve Kamboçya halklarına karşı kullandı. Şimdi bu tür silahları Afgan karşıdevrim çetelerine ve Latin Amerika'daki diktatörlük rejimlerine vermektedir. 2 milyon Vietnamlı bu silahlarla öldürüldü. 1984 yılında, Pentagonla yakından ilişkisi olan "Down Chemical" kimya şirketinin Brezilya'nın Tukupui şehri yakınlarındaki Tokantis nehrinde iki çeşit zehirli maddeyi denemesi sonucu 7 bin insan öldü. 2,5 bin metrekare toprak zehirlendi. 25 bin bitki ve hayvan cinsi yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Hindistan'ın Bhopal kentindeki Amerikan "Union Carbide" şirketine ait kimya fabrikasında meydana gelen zehirli gaz sızmasından 2 bin 500 insan öldü, 50 bini de ağır yaralandı. Tüm bu tüyler ürpertici olaylar dünya halklarının belleğinde taptazedir. Halklar barış içinde yanyana yaşamak istiyor. Nükleer, kimyasal silah depoları tümden yokedilmeli, bunların yerinde fabrika bacaları tütmelidir. Yalnızca Ortak Pazar ülkelerinde sayıları 13 milyonu aşan milyonlarca işsize iş alanları açılmalıdır. İşsizliğin başta gelen nedenlerinden biri de görülmemiş biçimde artan silahlanma harcamalarıdır.

Şimdi Federal Almanya'da yapılacak olan Sonbahar Barış Yürüyüşlerine Türkiyeli işçiler de katılarak kimyasal silahlara karşı ve Erich Honecker'in önerisine Kohl hükümetince olumlu bir yanıt verilmesi için seslerini yükseltеceklerdir.

Kimse engelleyemeyecek

Başı sayfa 1'de

vicdanı söner, kişiliği yokolur.

Dil köledir. Sol düşünceleri, ileri düşünceleri iletecek, yayacak dil, Türkçe Osmanlıcaya dönüşle yokedilmek istenmektedir. Kürtçe yasaklanmaktadır. Egemen olması istenen Ortaçağ'ın hurafelerini tekrarlamaktan başka bir işe yaramayacak bir dildir.

Düşünceden ve dilden korktukları için bütün engelleri aşarak düzenlenen mitinglerde, gösterilerde slogan haykırılmasına tahammül edememekte, coplarla özgürlük isteyenlere saldırmaktadırlar. Düşünceden dilden korktukları için bildiri dağıtanları koğuşturmakta, aydınları yargılamaktadırlar.

Bir ülkede emek, düşünce, dil zincirlenmişse, orada geriye insana yaraşan ne kalmış olabilir?

İnsan hayvanlar aleminden gelişip geldi, hayvandan ayrıldı. Ama insan insan olduktan sonra da daha milyonlarca yıl hayvanlığın mirasını taşıdı. Çevre koşullarına dayanamayan, gücü yetmeyenler yokoldu. Salgın hastalıklar, doğal felaketler sayısız kavmi tarih sahnesinden sildi. İnsanlar arasında da gücü gücü yetene anlayışı, "insan insanın kurdudur" görüşü herşeye egemen oldu.

Ancak 20. yüzyılda, işçi sınıfının tarih sahnesine belirleyici olarak çıkmasıyla ve bilimsel teknik devrimle insan gerçekten insan olmaya başladı. Şimdi gelişmiş kapitalist ülkelerde insan artık doğal seçme yasasına göre telef olmuyor. Sosyalist ülkelerde ise insan gerçek tarihini yapıyor, hayvanlığın tüm mirasını yokediyor, kendini yeniden yaratıyor.

Ya Türkiye'de? Türkiye'de şimdi Cumhuriyet'ten bu yana tüm kazandıklarımız yokediliyor. Emperyalizmin işbirlikçileri, mandacılar 1920'lerde yarıda bırakmak zorunda kaldıkları uğursuz görevi tamamlıyorlar, ülkeyi emperyalizmin çöplüğüne döndürüyorlar. Emekçiler, bir avuç parababasının dışında kalan milyonlar, tamamen korumasız bırakılıyor. Veremden, sıtmaya her türlü hastalık kol geziyor. Toplum ilk kez açlık tehlikesiyle karşı karşıya geliyor. Gücü gücü yetene yasası yeniden toplumsal yaşamın belirleyici yasası haline geliyor.

Toplum doğal ayıklanma yasasına göre işler duruma gelince, hayvanlar aleminin gelişme yasasını açıklığa kavuşturan Darwin'in doğal ayıklanma öğretisinin okullarda okutulmasının yasaklanması da doğal oluyor. İnsanlarımız bu düzenin insana yaraşır hiçbir özelliğinin kalmadığını görmesin, herşeyi tanrı vergisi sansın istiyorlar.

Darwin'in öğretisine karşı cihat açan Vehbi Dinçerler Eğitim Bakanlığı'ndan alındı, ama emeğe, düşünceye ve dile düşman insanlarımızı insanlıktan çıkarmaya yeminli rejim duruyor.

Ne ki, Dinçerler kendiliğinden gitmedi. Onu demokratik muhalefet götürdü. Demek ki, daha kararlı davranırsa, birliğini güçlendirirse demokratik muhalefet bu rejimi de götürebilir. Türkiye'de insana yaraşır bir düzen yok, ama SODEP mitinginde "Demokratik Türkiye!" diye haykıran yığınlar, Ruhi Su'nun cenazesinde "Ruhi'ler ölmez!" diye saflara dizilen yurtseverler, "Ekmeğimiz için herşeyi göze alıyoruz" diyerek greve çıkan işçiler, mahkeme kürsüsünden özgürlük ve barışı savunan aydınlar, 12 Eylül günü makineli tüfeklerin kuşatması altındaki kentlerde "Kahrolsun diktatörlük!" diye bildiri dağıtanlar, 65. yılını görkemle kutlayan, savaşıp güçlenen TKP, yani insana yaraşır bir düzen için savaşanlar var. Onun için insanlık ülkemizde de kurtulacak. İnsana yaraşır bir düzen ülkemizde de kurulacak. Bunu kimse engelleyemiyecek. Toplumsal yaşam, ne olursa olsun, Marks'ın bulduğu yasalara göre işliyor ve işleyecek.

Geçmişin ışığında

Başı sayfa 2'de

gerekiyor.

Kutlu yoldaş, geçen yıldönümünde radyodan yaptığı konuşmada "64 yıl, koca bir tarihtir. Başarıları ve başarısızlıkları ile zengin bir deney hazinesidir" demişti. Şimdi bu tarihe, ağır baskı ve terör koşullarında, polisin durmak bilmez saldırıları altında, gizlilik içinde sert sınıf savaşlarıyla geçen yeni bir yıl daha eklendi. Kendi yapımıza diyebiliriz ki, biz bu süre içinde çok önemli deneyimler kazandık. Dersler çıkarttık. Savaşım kararlığımız, ustalığımız arttı, daha da güçlendik.

Gelecek günlerde, geçmiş deneyimlerin ışığında artan bilinç ve kararlılıkla daha başarılı savaşımlar vereceğimize ve gelecek 10 Eylül'leri daha da güçlenerek kutlayacağımıza inanıyoruz.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, saklı kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!
Yazışma adresimiz: BOX 16 367 S 103 27 Stockholm-İSVEÇ

Kula Mensucat... Başı sayfa 12'de

dendi. En temel haklarının, ücretlerinin verilmemesi karşısında direniş haklarını kullanan işçiler, karşılarına çıkarılan polis ekipleri için "patronların paralı ordusu" diyorlardı.

Kula işçileri daha sonra 1 milyar lirayı bulan birikmiş alacakları için yargı yolunu denemeye karar verdiler. Bunun için tuttukları avukatın açtığı dava sonunda mahkeme bir bilirkişi heyeti tayin etti ve bu heyet işçi alacaklarını bir bir saptadı. İki bin işçinin çalıştığı fabrikada birikmiş alacakları için dava açan işçi sayısı bir anda 500'ü aşınca avukat ve işçiler nasıl bir yol izleyeceklerini saptamak için geniş bir toplantı düzenlediler. 21 Temmuz günü toplantının yapılacağı yere gelen işçiler, salonun etrafının polis ekiplerince kuşatıldığını gördüler. Polis işçileri içeri sokmadı ve toplantıyı engelledi. İşçiler yeni polis yasasının gerçek yüzünü hayatın içinde kavradılar.

Şimdi Kula işçileri haklarını almak için yeni savaşım yolları arıyorlar. Biz Egeli komünistler onlara şöyle sesleniyoruz: "Şunu bilmelisiniz ki, patrona karşı kazanacağınız en küçük bir başarı sendikal haklar üzerindeki yasaklar zincirine indirilmiş bir darbe olacaktır. Sizin direnişiniz tüm yöre işçilerine örnek olabilir. Onun için polis her haklı direnişinizin karşısına dikilecektir. Sizi bölmek, oyuna getirmek isteyeceklerdir. Bütün bunlara karşı uyanık olmak, bunun için de örgütlü olmak zorundasınız. Yetki çıkmazının nedeni sendikal yasalardaki kısıtlamalar, hükümetin kasıtlı tutumları ve patronların bölücü çabalarıdır. Ama bu çıkmazdan kurtulmak sizin elinizdedir. Çıkış yolu birliğinizi güçlendirmektir. Yetkili kılacağınız sendika belki haklarınızı yeterince savunamayabilir. Ama herşeyden önce sizin sendikanız olacaktır. Onu denetlemek, beğenmediğiniz yöneticiler olursa değiştirmek, dürüst, sınıfının çıkarına bağlı insanları seçebilmek fırsatınız olacak. Bütün sorun birliğinizi korumak, daha da güçlendirmektir."

Kula işçilerinin savaşımından çıkarılacak önemli dersler vardır. Bu savaşım, koşullar ne kadar güç olursa olsun işçilerin birleşip direnebileceğini, sınırlı da olsa kimi sonuçlar elde edebileceğini gösteriyor. Eğer sendikanın desteği bile olmadan grev vb. haklar yokedilmişken işçiler uzun süredir bu savaşımı verebiliyorsa sendikalar, başta Türk-İş, kararlı olurlarsa, neler yapamazlar!

Evet, Kula işçilerinin deneyiminin gösterdiği gibi, polis işçinin karşısına dikilmektedir. Ama gene de işçiler birleştiklerinde bu engel aşılabilmektedir. Eğer Türk-İş yönetimi birçok kez yinelediği "eyleme geçeriz" yollu açıklamaları yaşama geçirirse, işçi hareketinin büyük potansiyeli gerçek bir güce dönüşebilir. Eğer birkaç yüz işçi direnmeyi başarıyorsa, yüzbinlerce işçi neleri başaramaz?

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Druck/Baskı: Offsetdruckerei B. Ronnes-4190 Kleve, İsteme Adresi: Postfach 10 10 16, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 360 501 05, Konto Nr. 712 703, Fiyatı 1,-DM, Abone: 1 yıllık 48,-DM

Kula Mensucat işçilerinin öğretici deneyimleri

● Özgür Engin/Ege

Kula Mensucat Fabrikası'nda 1985 yılı başından beri önemli gelişmelere tanık olmaktayız. Kula işçileri önemli dersler ve deneyimlerle yüklü bir savaşım yürütüyorlar. Gelişmeleri ta başından ele almakta yarar var. Kula işçileri bu yılın başında, ücretlerinin ödenmemesi üzerine direnişe geçerek iki vardiyada da işi durdurmuşlardı. Patronun "bugün-yarın" diyerek işi uzatmaya kalkışması ve tüm oyalama taktikleri işçilerin birliğini, kararlılığını kıramayınca, işçiler isteklerini kabul ettirdiler. Kısa bir süre ücret ve öteki hakları verildi. O günlerde fabrikada Türk-İş'e ve Hak-İş'e bağlı sendikalar yetki anlaşmazlığı içinde bulunuyorlardı ve kıyasıya rekabet içindeydiler. Ayrı ayrı sendikalara üye olmalarına, yoğun sendikal rekabete karşın işçiler hakları için birleştiler. Bu direniş işçilere şu gerçeği kendi deneyimleriyle gösterdi: direnmeden, savaşmadan hiçbir hak elde edilemez! Artık Kula işçileri için yeni bir savaşım dönemi başlamıştı.

1981 yılından beri ödenmeyen ikramiye ve öteki sosyal hak alacakları 1 milyar lirayı aşıyordu ve yetki anlaşmazlığı nedeniyle bir türlü toplu sözleşme görüşmeleri başlayamıyordu. Şeker bayramı yaklaştığında işçiler, "madem ki yeni toplu sözleşme imzalanamıyor. Öyleyse geçen dönem yapılmış sözleşmede elde edilmiş hakların verilmesi gerekir. Bayram ikramiyelerini almak için patrona baskı yapalım" dediler. Patronun uzlaşmaz tutumuna karşı ikramiyelerin ve birikmiş öteki alacaklarının ödenmesi için 14 Haziran cuma günü direnişe geçtiler. O gün sabah vardiyası işçileri işi bırakırken, öğleden sonraki vardiyada çalışan işçiler de tezgah başına geçmediler.

Patronun direnişe yanıtı, polis ekiplerini fabrikaya doldurmak biçiminde oldu. Çoğunluğu sivil polislerden oluşan ekipler fabrikayı kuşattıkları gibi, fabrika içinde işçilere gözdağı vermeye, onları tehdit etmeye kalkıştılar. Sivil polisler bir yandan da fabrika çevresinin ve işçilerin filmini çekiyorlardı. Polisin tehditlerine "direnişe son vermeleri" çağrısına işçiler, "Biz verilmeyen hakkımızı istiyoruz. Ücretlerimizin ve ikramiyelerimizin ödenmesini istiyoruz. Bu bizim hakkımızdır, alana kadar da direneceğiz" yanıtını verdiler. Patronun "işçi alacaklarının en kısa zamanda ödeneceği" biçimindeki oyalamaları da işçilerin protestosuyla karşılandı. Bu olayın etkileri henüz sürerken, 13 Temmuz 1985 günü patron bu kez de, pamuklu kısımda çalışan işçilerin haftalıklarını öderken, yünlü kısımda çalışan işçilerin haftalıklarını vermedi. Böylelikle işçileri bölebileceğini, sendikal rekabetin varlığından da yararlanarak zayıf düşürebileceğini hesaplıyordu. Ama "evdeki hesap çarşıya uymadı" ve olayı duyan sabah vardiyası işçileri işi durdurdular. İkinci vardiya işçileri de direnişe katılınca, patron yine polis ekiplerini yardıma çağırdı. Ancak işçilerin birliği ve kararlılığın bir kez daha patronu ve polis ekiplerinin saldırısını geri püskürttü. İşçilerin haftalıkları hemen ö-

Arkası 11. sayfada

IMF'siz bir ekonominin ölçütleri

● Doğan DİNÇ

Gazeteler, kendi reçetelerine göre yönetilen Türkiye ekonomisini denetlemeye gelen IMF heyetinin, bu kez oldukça sessiz bir biçimde gelip gittiğini belirtiyorlar. Özal hükümetinin sözcüleri de, bu yıl IMF ile yeni bir Stand-by anlaşması yapılmayacağını, IMF'nin yalnızca yılda bir kez genel denetleme için geleceğini ileri sürüyorlar. Sanki bundan böyle IMF formülleri ekonomiye egemen olmayacakmış, Türkiye IMF'nin denetiminden kurtuluyormuş havası veriyorlar.

Ekonominin gidişine bakanlar, Özal'ın sık sık değişen enflasyon tahminlerine göz atanlar, dış borçların vadesi gelen ana para ve faiz ödemelerini hatırlayanlar, tıkanan dışsatımı, bir türlü kapanmayan ödemeler dengesi açıklarını düşünenler ise, IMF'nin, özellikle Türkiye'nin dış borç ödemelerini garantiye almayı bir yana bırakacağına ihtimal veremiyorlar. Beş yıldır, kendilerini sürekli sıkıştıran gelişmekte olan ülkelere, "düzenli borç ödeyebilen, IMF reçeteleriyle düze çıkmış ekonomi" diye örnek gösterdikleri Türkiye ekonomisinin yakasını öyle kolay bırakırlar mı?

Rakamlar ortada. 1986 yılında Türkiye, en az 2 milyar 882 milyon dolar borç ödemek zorunda. 1987'de bu rakam 2 milyar 922 milyon dolara yükseliyor. Kısacası Türkiye, Özal hükümetinden kurtulmadıkça yeni borç aramak için banka kapılarını çalmak, IMF'nin yeşil ışığını bu bankalara, uluslararası tefecilere göstermek, bu nedenle de IMF'nin her türlü dayatmasını kabul etmek zorunda. "Artık IMF ile anlaşma yapmamıza gerek kalmadı" diyenler, yalanın pek kabasını, pek inanılmazını söylüyorlar. Onların bu yalanı, gittikçe ağırlaşan koşulları halkın gözünden gizleyebilmek, verdikleri ödünlerin artık pek boş olmayan meydanda boyunlarına dolanmasından kurtulabilmek içindir.

Türkiye halkının, komünistlerinin, ilericilerinin, demokrasi güçlerinin, Özal hükümeti ile IMF arasında, diktatörlük ile ABD emperyalizmi arasındaki ilişkilerin niteliği konusunda öyle demagojilerle kolay kolay saptırılmayacak fikirleri vardır. IMF'nin ülkemizin yakasını bırakması için nelerin ya-

Arkası 8. sayfada

Ahmet Hilmi Feyzioğlu yoldaşı anıyoruz

Bundan beş yıl önce, 12 Eylül darbesinin ilk günlerinde kaybettik Ahmet Hilmi Feyzioğlu (Ali Gider) yoldaşı. Bursa Emniyet Müdürlüğü'nün penceresinden atıp öldürdüler. Son nefesine kadar proletaryanın davasına bağlı kaldığı için öldürdüler.

Ahmet Hilmi avukattı. Daha öğrencilik yıllarında sol görüşlerin yandaşı oldu. Üniversiteyi bitirdikten sonra bilgisini, becerisini, enerjisini işçi sınıfının hizmetine sunmaya karar verdi. Sendika avukatı oldu.

Ahmet Hilmi yeni türden sendika uzmanları arasında yer aldı. Ülkemizde 1960'ların sonunda, 1970'lerin başında oluşan ve 1970'lerde güçlenen bir olgudur yeni türden sendika uzmanları. Bunlar para kazanmak, iş sahibi olmak için değil, işçi sınıfının kurtuluş davasına gücü oranında yardımcı olmak için sendikalarda çalışan, sendikanın her alanında güçlenmesi için çaba harcayan, yalnız verilen görevi değil, sendikayı işçiyle daha sıkı bağlayacak, işçiyi aydınlatacak her görevi gönüllü üslenen sendika uzmanlarıdır.

Ahmet Hilmi yoldaş önce Yapı-Sen'de (daha sonra DİSK'e katıldı ve Bank Sen adını aldı), daha sonra Hür-Cam İş ve Maden-İş sendikalarında sendika avukatı olarak çalıştı. Ama işçiler onu yalnız avukat olarak tanımadılar. Şimdi Yapı Kredi Bankası çalışanları onu kendilerine DİSK'in ilkelerini öğreten bir sendika örgütçüsü, Paşabahçe ve Topkapı Şişe Cam işçileri sakat ayağına rağmen saatlerce yoldan kendilerine film göstermek için sırtında makine taşıyan bir öğretmen, Tofaş, Renault, Mako işçileri faşist Türk-Metal'e karşı yılmadan savaşan bir sendika militanı olarak hatırlıyorlar. Ahmet Hilmi'nin şahsında tanıdıkları yurtseverin yılmaz bir komünist olduğunu biliyorlar.

Ahmet Hilmi yoldaş işçilerin savaşımına omuz verirken Partiyle tanıştı, komünist oldu. Bu devrimci aydın komünist olduktan sonra işçi sınıfına daha da sıkı bağlandı. Son nefesine kadar partisine sarsılmaz bir inanca sahip, alçakgönüllü, yaşamı ve giyimi sade, gecesi gündüzü olmadan çalışan bir komünist oldu. İşi hep sözüne uygundu.

12 Eylül'ün hemen sonrasında Feyzioğlu'nu gözaltına aldılar. Ama ağzından işlerine yarayacak tek bir şey alamadılar. Alçakça öldürdüler.

İşçi sınıfı Ahmet Hilmi Feyzioğlu'nu unutmadı, unutmayacak. Devrimci aydınlar onun yolundan gidecek, bilgi ve enerjilerini işçi sınıfının hizmetine sunmaya devam edeceklerdir.